

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van deKunstAcademie te KNOKE-HEIST**

---

|                                             |                                                                         |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                              | deeltijds kunstonderwijs                                                |
| Instellingsnummer                           | 50344                                                                   |
| Instelling                                  | deKunstAcademie                                                         |
| Directeur                                   | Rudy VAN DER CRUYSEN                                                    |
| Adres                                       | Van Steenestraat 9 - 8300 KNOKE-HEIST                                   |
| Telefoon                                    | 050-63.08.50                                                            |
| Fax                                         | 050-63.08.51                                                            |
| E-mail                                      | dekunstacademie@knokke-heist.be                                         |
| Website                                     | www.dekunstacademie.be                                                  |
| Bestuur van de instelling                   | Gemeentebestuur van Knokke-Heist                                        |
| Adres                                       | Alfred Verweeplein 1 - 8300 KNOKE                                       |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek           | 04-11-2013, 05-11-2013, 06-11-2013, 07-11-2013, 08-11-2013, 09-11-2013. |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek       | 09-11-2013                                                              |
| Datum bespreking verslag met de instelling  | 17-12-2013                                                              |
| Samenstelling inspectieteam                 |                                                                         |
| Inspecteur-verslaggever                     | Dirk Rombaut                                                            |
| Teamleden                                   | Rieka Hérie, William Ploegaert                                          |
| Deskundige(n) behorend tot de administratie | nihil                                                                   |
| Externe deskundige(n)                       | nihil                                                                   |

# INHOUDSTAFEL

|                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                   | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                              | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                       | <b>8</b>  |
| 2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus.....                                   | 8         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                 | 8         |
| <b>3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....</b>                      | <b>9</b>  |
| 3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden? .....                             | 9         |
| 3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen? .....                         | 9         |
| 3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur .....                                            | 9         |
| 3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek.....                                      | 11        |
| 3.1.1.3 Muziek: instrument accordeon .....                                              | 14        |
| 3.1.1.4 Muziek: instrument cornet, instrument hoorn, instrument trompet .....           | 16        |
| 3.1.1.5 Muziek: instrument piano .....                                                  | 17        |
| 3.1.1.6 Muziek: samenzang.....                                                          | 19        |
| 3.1.1.7 Woordkunst: algemene verbale vorming .....                                      | 20        |
| 3.1.1.8 Woordkunst: toneel .....                                                        | 22        |
| 3.1.1.9 Woordkunst: voordracht.....                                                     | 24        |
| 3.1.1.10 Beeldende kunst: algemeen beeldende vorming .....                              | 25        |
| 3.1.1.11 Beeldende kunst: keramiek.....                                                 | 27        |
| 3.1.1.12 Beeldende kunst: kunstgeschiedenis .....                                       | 28        |
| 3.1.1.13 Beeldende kunst: schilderkunst .....                                           | 29        |
| 3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?..... | 30        |
| <b>4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                  | <b>31</b> |
| 4.1 Deskundigheidsbevordering .....                                                     | 31        |
| 4.2 Leerbegeleiding .....                                                               | 32        |
| 4.3 Evaluatiepraktijk .....                                                             | 33        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE .....</b>                                          | <b>35</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE .....</b>                                      | <b>37</b> |
| 6.1 Wat doet de academie goed? .....                                                    | 37        |
| 6.2 Wat kan de academie verbeteren? .....                                               | 38        |
| 6.3 Wat moet de academie verbeteren? .....                                              | 38        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                              | <b>39</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
  - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

deKunstAcademie Knokke-Heist (dKA) heeft, na een periode van gestage groei, de laatste jaren een consolidatie gekend van het aantal leerlingen. De academie programmeert drie studierichtingen: Muziek, Woord en Beeld. Met de toevoeging van de expressievorm Beeldende Kunsten is zij één van de academies die aan de wieg staan van de idee van een échte kunstacademie, dit niet alleen qua praktische organisatie maar vooral ook op visionair en inhoudelijk gebied. dKA blijkt deze missie ten volle waar te maken. Gelegen aan de kust en niet gelieerd aan filiaalgemeenten, zijn de kwantitatieve expansiemogelijkheden beperkt maar tracht men zoveel mogelijk doelgroepen aan te spreken. De terugval van het aantal leerlingen in Beeld vereist de nodige waakzaamheid. De academie schuwt geen vernieuwing, vertoont een grote zin voor exploratie, zoekt naar creatieve invalshoeken en beschikt over een grote diversiteit in haar ruim aanbod. In dit kader dienen initiatieven als het project musical, de cursus muziekgeschiedenis (kunstbabbels), de sterke jazz&lichte muziekafdeling en de inhoudelijke exploratie rond cabaret&comedy begrepen te worden. Tegelijk handhaaft de instelling traditionele verworvenheden. Het kwalitatief hoogstaand jeugdkoor Rondinella, gesticht halverwege jaren zeventig, is een blijvende waarde binnen het vocaal vormingsconcept van de school.

Het **erkenningsonderzoek** ging tijdens de doorlichting na of een aantal leerplandoelstellingen in de drie studierichtingen gerealiseerd werden.

In de **studierichting Muziek** blijken alle in de focus geplaatste vakken te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. Binnen het vak algemene muziekcultuur (amc) maakt men onderscheid tussen twee grote luiken, één dat klassiek ingevuld wordt, het andere voor leerlingen in de optie jazz&lichte muziek (jalm). Beide richtingen voldoen aan de minimumvoorwaarden gesteld door het leerplan. Het vak ensemble jazz&lichte muziek levert goed uitgebalanceerde combo's op die mooie prestaties neerzetten op de tussentijdse en eindproeven. De oriëntering en doorstroming naar hoger en professioneel kunstonderwijs scoren sterk. Maandelijks zijn er jamsessies en de kunst van het improviseren vormt een kerndoel van de opleiding. Er is voldoende en degelijk instrumentarium voorhanden maar de contrabassen zijn aan vernieuwing toe. De evaluatiefiches kunnen ook beter afgestemd worden op de richtlijnen van het leerplan. Het vak accordeon is aan een vlucht vooruit toe, nadat enkele jaren geleden de belangstelling voor dit instrument terugviel. Momenteel biedt de aanpak in de cursus alle garanties om zowel qua leerlingenaantal als qua kwalitatieve invulling van het vak te groeien. Het zal wel een bijzondere inspanning vergen. De academie stelt hiervoor overigens enkele zeer goede instrumenten ter beschikking. De leerlingen van de koperklassen bereiken een behoorlijk peil. Er wordt leerling- en resultaatgericht gewerkt. De uitstroom naar het verenigingsleven bevestigt de brede aandacht die de academie schenkt aan alle doelgroepen. Het succesvolle vak piano blijft op vele vlakken goed scoren, trekt een brede waaier van geïnteresseerden aan en elke leerling krijgt de gepaste zorg. Het team pianisten werkt met een gemeenschappelijk jaarplan. Ieder geeft dit vervolgens een eigen invulling zodat de competenties gedifferentieerd kunnen ingezet worden. De academie beschikt daarbij over een uitmuntend "instrumentenpark" waaronder een vleugel van hoogstaande kwaliteit in de concertzaal. Ten slotte is de ontwikkeling in het vak samenzang een voorbeeld van goede praktijk. Op een systematische manier komen de leerplandoelstellingen aan bod en worden deze permanent bewaakt. De leerkrachten slagen erin een opbouwende leerlijn te realiseren via een degelijke planning. Realisaties bij kinderen en volwassenen treffen we dan ook aan tijdens de verschillende projecten waar de groepen ingezet worden. Ook is het een vanzelfsprekende rekruteringspoel voor toelevering naar de bovenbouw in de vocale vakken en het jeugdkoor.

In het vak algemene verbale vorming (avv) van de **studierichting Woord** worden de leerplandoelstellingen ruimschoots gerealiseerd. Er is een vernieuwde aanpak en de samenhang binnen de cursus blijkt een voorbeeld van goede praktijk. In het vak voordracht verschijnen verschillende aspecten die strikt genomen niet steeds behoren tot de afgebakende doelstellingen van het leerplan. Toch worden in de meeste klassen de leerplandoelen gerealiseerd en dit dankzij het enthousiasme van de leerkrachten die spel- en spreekplezier bevorderen. Het aanreiken van evaluatiecriteria aan de externe jury vormt een sterk element bij de beoordeling van de examens. Omdat het repertoire in het vak toneel niet in overeenstemming is met de verwachtingen van het leerplan, en er dus een oneigenlijk aanbod geprogrammeerd wordt, is de inspectie verplicht dit vak een voldoet niet te geven. Omwille van de hoogstaande kwaliteit en de vele

positieve bevindingen op andere onderzochte gebieden, wenst zij over te gaan tot een deliberatie. Het betreft een inhoud met cabaret en comedy die sterk aanspreekt, succesvol en actueel is, maar nog niet officieel binnen onderwijs erkend werd. Het repertoire blijkt te sterk gefocust in vergelijking met het brede kader dat het leerplan verwacht.

In de **studierichting Beeldende Kunst** voldoen al de vakken aan de verwachtingen die het leerplan vooropstelt. In het vak algemene beeldende vorming (abv) worden de leerplandoelen bereikt via jaarplannen en is er een voldoende differentiatie. Leerlingen en leerkrachten ondervinden voldoende ondersteuning wat blijkt uit de evaluatie, de leerbegeleiding en de navorming. Via het verwerven van de noodzakelijke vaardigheden en materialenkennis worden in het vak keramiek de leerlingen tot zelfstandig werken begeleid. Dit geschiedt via een brede kijk op het keramisch object. In het vak kunstgeschiedenis verwerven de leerlingen voldoende inzicht en historisch besef in de verschillende stijlperiodes. Een persoonlijke documentatiemap bevordert de betrokkenheid en de individuele ontwikkeling op beeldend vlak. In de cursus schilderkunst worden de belangrijkste doelstellingen van het leerplan, namelijk het aanleren van vaardigheden tot het ontwikkelen van een zelfstandig en authentiek werkproces aangepakt en gerealiseerd.

Het **kwaliteitsonderzoek** focuste op de deskundigheidsbevordering, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De academie heeft een sterke visie op navorming uitgeschreven en uitgewerkt. Hiervoor ontwikkelde zij een specifieke website en is een afzonderlijke coördinator aangeduid. Alle personeelsleden volgen nascholing. Binnen de regio vervult zij hierin een voortrekkersrol o.a. door mee aan de basis te liggen van DKO West, een nascholingsorganisatie. Er wordt ook sterk ingezet op het aanwezige potentieel in eigen huis.

Zorgleerlingen worden in de academie op verschillende wijzen ondersteund. De visie hierin luidt dat dko belangrijk kan zijn voor alle types leerlingen met een “andere” begaafdheid. Al op jonge leeftijd worden leerlingen geobserveerd. Via de initiatie MuzeDoze kan talent vroeg gedetecteerd worden. Leerkrachten verdiepen zich in de complexe materie door zich uitgebreid te informeren. Via een welkomstbrief kunnen leernoden bevestigd worden.

Op het vlak van evaluatiepraktijk is er voor de studierichtingen Muziek en Woord een discipline-eigen visie uitgeschreven. Deze wordt jaarlijks geëvalueerd en verfijnd. In Beeld is deze visie nog in ontwikkeling. Grote aandacht wordt besteed aan communicatie. Er kan nog een juistere afstemming gebeuren op de decretale richtlijnen wat betreft de juriesamenstelling voor de cursussen waar een permanente evaluatie wordt toegepast.

Het onderzoek naar **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**, krijgt een gunstig advies.

De leiding van de academie rust in handen van de directeur die zich goed omringd weet met een directieraad. Hierin zitten twee adjuncten en het hoofd van het secretariaat. Dit leidinggevend orgaan komt regelmatig samen en creëert, via de coördinatorenraad, een stevig draagvlak voor de genomen en uit te voeren beslissingen.

De bestaande artistiek-pedagogische visie is opgenomen in het kwaliteitshandboek. Ze is al wat ouder, kan zeker geactualiseerd worden, maar voldoet nog op heel wat punten aan de filosofie die de instelling als missie uitdraagt en hanteert. De drie hoofdthema's ervan zijn: deKunstAcademie, een plaats voor vernieuwend onderwijs, kwaliteit en diversiteit, en de samenwerking met de culturele en maatschappelijke omgeving.

De officiële participatieorganen werken zoals verwacht. Naast de coördinatorenraad bestaat er ook nog een begeleidingscommissie.

De academie staat open voor zelfkritische reflectie. Zij heeft als één van de eerste in Vlaanderen, haar organisatie onderworpen aan de dko-scanner. Hieruit kwam een grote waardering naar voor evenals werken en actiepunten die een onderdeel vormen van een verder te ontplooien kwaliteitscirkel. Als gevolg van deze sterke werking, wenst de inspectie over te gaan tot het delibereren van het beperkt gunstig advies voor de studierichting Woord in een gunstig advies. Dit gunstig advies geldt ook voor de erkenningsvoorwaarden in de studierichtingen Muziek en Beeldende Kunst.

De Kunstacademie Knokke-Heist is een middelgrote academie die getuigt van een grote dynamiek en een sterke ondernemingszin. De academie heeft veel oog voor een persoonlijke benadering van elke leerling en kan hiervoor bogen op een exemplarische ondersteuning vanwege het schoolbestuur.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus**

#### **Muziek**

algemene muziekcultuur, ensemble/jazz & lichte muziek, instrument accordeon, instrument cornet, instrument hoorn, instrument piano, instrument trompet, samenzang

#### **Woordkunst**

algemene verbale vorming, toneel, voordracht

#### **Beeldende kunst**

algemeen beeldende vorming, keramiek, kunstgeschiedenis, schilderkunst

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Personeel - Professionalisering**

Deskundigheidsbevordering

#### **Onderwijs - Begeleiding**

Leerbegeleiding

#### **Onderwijs - Evaluatie**

Evaluatiepraktijk



### 3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

##### 3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur

###### Voldoet

In de cursus amc jazz&lichte muziek (jalm) bestaat een duidelijke link met het artistiek pedagogisch project (app) en wordt de samenhang tussen de vakken binnen de optie opvallend versterkt via het Knokke Real Book. In de klassieke cursus amc voldoet zowel de traditionele benadering als de “all-in” formule aan de verwachtingen van het leerplan. Er zijn doeltreffende, uitgeschreven jaarplannen met lesvoorbereidingen evenals leerlinggerichte, kwaliteitsvolle vormen van evaluatie.

###### Outputgegevens

*Leerprestaties*

*Outcomes*

*Vervolgonderwijs*

*Tevredenheid*

Het aantal leerlingen in het vak algemene muziekcultuur (amc) is het vorig schooljaar met een dertigtal eenheden (= 15%) afgenomen. Een lichte terugval met 5% in het vak is overigens een landelijk verschijnsel. Omdat het aantal vrijstellingen nagenoeg constant bleef, is het vooral de instroom in het eerste jaar die lager lag dan normaal. Het betreft de doorstroming van leerlingen uit de lagere vier optie algemene muziekleer. In de cijfers van de lagere graad bleek een opvallende uitstroom binnen de generatie die begon in het schooljaar 2009-2010. Als oorzaak van de daling wordt gewezen op een vervanging met nieuwe leerkrachten algemene muzikale vorming (amv) die onvoldoende functioneerden. Deze situatie blijkt ondertussen rechtgezet zodat de cijfers zich konden herstellen. Momenteel blijkt de conjunctuur opnieuw wat gestabiliseerd. Het aantal vrijstellingen bevindt zich lichtjes onder het landelijke gemiddelde. Hoeveel leerlingen doorstromen naar het specifieke vak muziekgeschiedenis in de hogere graad is moeilijk traceerbaar. Er bestaat in de academie ook een invulling van het vak amc naar de optie jazz&lichte muziek toe (jalm). In de academie spreekt men van het vak amc “Pop & Jazz”.

###### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Referentiekader*

*Planning*

*Verticale en horizontale*

*samenhang*

*Klasmanagement*

*Actief en constructief leren*

Een team van negen leerkrachten stond vorig schooljaar in voor de invulling van het vak, en dit in verschillende vormen. Er werden gedifferentieerde jaarplannen gemaakt door de leerkrachten. Ook voor het vak amc jalm werd een afzonderlijk jaarplan voor het eerste jaar en één voor het tweede/derde jaar opgesteld. Er blijkt geen relatie tussen dit leerplan jalm en een bestaand erkend minimumleerplan amc jalm. Als basisreferentiekader refereren academies naar de matrix van het klassieke leerplan. Door de academie wordt de doelstelling van dit vak als volgt omschreven: “Deze cursus richt zich in de eerste plaats naar de leerlingen die in de jazz afdeling zitten. De leerstof dient als theoretische ondersteuning bij het inzicht in de jazz harmonie, de akkoorden en hoe deze theorie te kunnen toepassen in de praktijk, bij het improviseren. Akkoorden en toonladders worden theoretisch bekeken, en moeten dan een techniek worden bij de improvisatie”. Er wordt nergens verwezen naar een breder educatief kader waarin de generieke doelstellingen van het traditionele leerplan amc op steunen. Hierdoor is er minder evenwicht in het aanwenden van de leerplandoelen. In dit jaarplan amc jalm vinden we ook geen verwijzing terug naar doelstellingen vanuit het artistiek pedagogisch project (app). Wel blijkt een duidelijke samenhang met de doelstellingen van de andere vakken binnen de optie zoals

samenspel/ensemble jalm (combo) en instrument. Dit slaat op leerinhouden als de jazzharmonie, tekst- en partituurkennis en de aandacht voor toonladders en improvisatie. Ook wordt samenhang verzekerd door gemeenschappelijke afspraken rond het gehanteerde repertoire in alle vakken, het zogenaamde “The Knokke Real book”, met dertien werken die zowel in amc, instrument als ensemble vakoverschrijdend kunnen gebruikt worden. Verder wordt deelname onderzocht aan een jazzfestival in Brugge in de vorm van workshops en is er een impliciete werking in de concrete optredens binnen de gemeente.

Binnen de klassieke richting amc wordt er onderscheid gemaakt tussen de traditionele werkwijze met een breed publiek in een collectieve cursus, en een benadering waarbij een aantal leerlingen instrument gitaar het vak amc volgen bij hun eigen leerkracht instrument. Drie groepen volgden vorig jaar het vak in deze formule. De meeste leerlingen krijgen weliswaar les binnen de traditionele werkwijze bij een afzonderlijke leerkracht amc. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de groep jongeren en volwassenen. Er zijn graadklassen. Ook voor de klassieke richting bestaan er mooi en gedetailleerd uitgewerkte jaarplannen. Deze sluiten goed aan op de leerplandoelen. Een belangrijke doelstelling, de voorbereiding op concertleven, wordt ondersteund door een uitgebreide lijst van concerten waar de leerlingen kunnen naartoe gaan. Een drietal leerlingen volgt een apart regime op basis van sociale en pedagogische overwegingen. Zij krijgen vrijstelling van het volgen van het vak maar niet van de te leren inhoud. Het proces wordt door de leerkracht opgevolgd, begeleid en gecontroleerd. Dit regime wordt ‘amc les vervangende opdracht’ genoemd en komt neer op een zeer persoonlijke overeenkomst met de leerling.

#### **Onderwijsorganisatie**

*Onderwijstijd*

Amc volwassenen wordt tweewekelijks ingericht. De academie maakt hier gebruik van de mogelijkheid om lessen te bundelen. In het vak amc jalm zitten zowel jongeren als volwassenen bij elkaar.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

De lessen worden gegeven in daartoe goed uitgeruste lokalen. De didactische ondersteuning is compleet: muziekbord en piano, hifi-installatie, beamer met mogelijkheid tot aansluiting internet.

#### **Infrastructuur**

Er stellen zich geen problemen op het vlak van akoestiek, grootte van de lokalen, ergonomische uitrusting en verlichting.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

De examenprogramma's zijn afhankelijk van de groep waarin de leerlingen geplaatst worden. Het klassieke examen amc wordt in open boekvorm afgenomen. De te kennen leerstof sluit nauw aan bij de leerinhoud van het leerplan. Er wordt minutieus gewerkt. Voor de gitaar-amc leerlingen werd een apart examen opgesteld onder de speelse naam “Quizmaster”. De vragen worden gesteld in “quiz-vorm” en ingevuld op voorbereide formulieren met ludieke benamingen als “de snaartjes”, “the owners”, “the flying rainbow unicorns”,... etc. Het creatieve en boeiende aan deze formule is dat leerlingen in groepjes het examen aflegden en zelfs de examenvragen op een originele manier voor elkaar opstelden.

Vorig jaar namen 42 leerlingen deel aan het eindexamen van de middelbare graad. Er wordt beroep gedaan op externe juryleden voor de beoordeling van het examen van amc 3. Dit is conform de regelgeving. De examencriteria zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelen. De puntenlijsten (op 100) geven de volgende weging aan tussen de vakken: amc: 20%, ensemble/koor/bp: 20%/40%, instrument: 60%/40%, voor wat betreft de optie instrument, resp. samenspel. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de beide opties maar het vak blijft voor iedereen dezelfde waarde uitmaken.

Uit de puntenlijsten blijken er opvallende verschillen tussen de klassen. Zo zal in de ene klas het verschil tussen de laagste en hoogste quotering tussen de 85 en 89% liggen. In een andere klas tussen de 70 en de 73%. Dit doet vragen oproepen bij de betrouwbaarheid. Daartegenover staan klassen die erg gedifferentieerd met de puntenquotering omgaan, wat de indruk van een grotere validiteit biedt. Er blijken geen uitgesproken verschillen tussen de quoteringen op de overgangsen de eindproeven.

**Rapporteringspraktijk** Op het rapport wordt teruggekoppeld naar de leerdoelen attitude (20 punten), luistervaardigheden (80 punten) en de persoonlijke visie. Op dit laatste element staat geen quotering.  
Veel informatie rond de evolutie en over de proeven wordt ook mondeling gecommuniceerd met de leerlingen/ouders.

**Leerbegeleiding** Een centraal leerlingvolgsysteem is nog niet ontwikkeld. Er zijn niettemin veel stimulerende initiatieven en alle leerlingen worden erg individueel gevolgd.  
*Zorgzaam en uitdagend  
Leerlingvolgsysteem*

**Deskundigheidsbevordering** Van de vier jazz-leerkrachten die ingezet worden voor het geven van dit vak blijken er drie navorming te hebben gevolgd. Het valt wel op dat de bijgewoonde cursussen niet specifiek handelden over het vak amc jalm. Een directe toepassing op dit vakgebied blijkt dan eerder beperkt.  
*Nascholingen  
Verspreiding van expertise*

**Inbreuk(en) op regelgeving** Het vak amc jalm wordt gegeven op basis van een jaarplan en verwijst niet naar een officieel erkende versie van het minimumleerplan.

### 3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek

#### Voldoet

De resultaten bij de opgebouwde combo's vertonen een sterk niveau. Via een geëngageerde coördinatie slaagt de academie erin uiteenlopende instroomprofielen van leerlingen samen te brengen in vrij homogene ensembles. Gepaste oriëntering geschiedt in functie van de leerling. De output en doorstroming naar vervolgonderwijs en (pre-)professionele sector zijn indrukwekkend.

**Outputgegevens** Vanaf de middelbare graad bevinden er zich een zestigtal leerlingen instrument en zestien leerling zang in de optie jazz&lichte (jalm) muziek. Met tachtig leerlingen beschikt de academie over een solide afdeling. De spreiding over de verschillende instrumenten is evenwichtig. De input voor de combovorming wordt voldoende gegarandeerd vanuit de instrumenten elektrische gitaar, slagwerk, saxofoon, basgitaar/contrabas en piano/keyboard. De academie voorziet ook in akoestische gitaar, trompet en trombone. De evolutie in de zang jalm is sinds de programmatie een tiental jaren geleden steeds in stijgende lijn gegaan. Hoeveel leerlingen vanuit de lagere graad opteren voor deze stijlrichting is moeilijker na te gaan. De verhouding doorstroom en zijnstroom zijn daarom minder goed op te volgen. Dit vraagt een bijzondere expertise van de docenten in het kader van een zo optimale samenstelling van de verschillende ensembles. Vorig schooljaar namen tien ensembles van zeven leerkrachten deel aan de openbare proeven. Deze groepen behaalden uitmuntende resultaten, één groep kreeg zelfs een grootste onderscheiding toegekend.  
*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*  
De doorstroming biedt een erg gunstig beeld, afgaande op de deelname aan de proeven op het einde van een graad. Zestien leerlingen namen deel op het niveau van de middelbare graad 3 en acht op het niveau van de hogere graad 3. Dit betekent dat er een doorstroomgarantie is van 50%, wat zeer hoog is. Hierbij dient een kanttekening gemaakt: door het soms grillige curriculum (waaronder

vrijstellingen voor ensemble, amc jalm en/of instrument) moesten maar twaalf van de zestien leerlingen in de middelbare graad gequoteerd worden voor ensemble. In de hogere graad namen zeven van de acht leerlingen deel aan de ensembleproef.

De jalm-afdeling kan een stevige output voorleggen. Verschillende oud-leerlingen stromen (en stroomden) door naar het hoger kunstonderwijs, behaalden schitterende resultaten in wedstrijden en ‘maken het’ in het professionele en semiprofessionele circuit. Leerlingen treden ook op in het kader van jamsessies die elke tweede maandag van de maand georganiseerd worden in “De Werf”. De afdeling werkt ook projecten uit zoals een samenwerking met een bigband uit Oostende.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

De lessen zijn niet gepland en opgebouwd vanuit de idee om op een systematisch-gedetailleerde manier leerplandoelen te realiseren. Het uitgangspunt bestaat echter uit een repertoirelijst die per deeltrimester twee nummers voorziet. Dit komt in totaal neer op 8 nummers. Het is niet duidelijk of het hier ook gaat over het Knokke Realbook (13 nummers). Of er een evenwicht is in het aanwenden van de leerplandoelen kan bijgevolg niet vanuit documenten nagegaan worden: het voorgelegde jaarplan ensemble voldoet niet meteen aan een minimale onderwijskundige systematiek die gekoppeld is aan een gefaseerd en getimed planningskader (aanbieden leerstof, verwerkingsfase, afwerkings- en verfijningsfase, uitvoering). Impliciet worden wel bijkomende doelstellingen vanuit het artistiek pedagogisch project verondersteld.

De cursus wordt gegeven door circa negen docenten. Coördinatie wordt verzekerd via de specifieke vakcoördinator. Deze coördinatie wordt nauwgezet en met veel verantwoordelijkheidszin verzekerd.

Uit de observaties blijkt dat de groepen over een voldoende tot zeer goed niveau beschikken. De lessen worden productgericht gegeven. Hierdoor komen de leerplandoelen op een occasionele manier aan bod. Er is voldoende aandacht voor de te remediëren elementen.

#### **Onderwijsorganisatie**

*Onderwijstijd  
Groeperingsvorm*

Op het vlak van organisatie worden alle lesuren gezamenlijk op woensdag en zaterdag georganiseerd. Dit biedt een flexibiliteit om de homogeniteit bij de samenstelling van de groepen te optimaliseren.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

Materiaalzorg blijkt een constant aandachtspunt waardoor gevraagd wordt naar het bijhouden van een inventarisbestand (cfr. verslag vakvergadering 20/04/2012).

De lokalen beschikken overigens over alle nodige technisch materiaal. Naast piano's (akoestisch en digitaal) bevinden er zich ook de nodige installaties en versterkers.

De aanwezige contrabassen in één van de klassen zijn onvoldoende geschikt voor kwaliteitsvol onderwijs en zijn aan vervanging toe.

#### **Infrastructuur**

De akoestiek blijkt in alle bezochte leslokalen in orde.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

Per groep zijn de examenprogramma's te raadplegen.

Voor de beoordeling van de groepen werden twee externe juryleden aangezocht, één keyboardspecialist en één bassist, beiden gereputeerde musici in hun vakgebied. Alle leerkrachten geven ook mee punten voor mekaar's groepen.

Het minimumleerplan zegt over het examen samenspel/ensemble: “de evaluatie

geschiedt op basis van een evaluatieverslag van elke leerling waarin gepeild wordt naar de vaardigheden en ontwikkeling op instrumentaal-technisch, samenspel-technisch, creatief en muzikaal vlak. De leerling werkt mee aan een – al dan niet publiek- toonmoment. De evaluatie per leerling komt tot stand door de samenvoeging van de individuele evaluatie die gemaakt wordt door de leerkracht en de evaluatie van het toonmoment”.

De huidige evaluatiecriteria kunnen beter afgestemd worden op de leerplandoelen.

Uit de puntenlijsten blijkt een gezonde appreciatie. Door de zeer uitgebreide jury zullen de quoteringen eerder naar beneden gehaald worden. Toch blijken de behaalde resultaten van een sterk tot zeer sterk niveau.

Bij de puntenverdeling over de optie wordt 20% voorbehouden voor het vak amc jalm, 20% voor ensemble en 60% voor het vak instrument. Deze verdeling doet de wenkbrauwen fronsen omdat het combowerk binnen de opleiding jalm een belangrijker positie inneemt dan bvb. in bepaalde klassieke richtingen.

Nogal wat leerlingen krijgen vrijstelling als gevolg van reeds gevolgde vakken amc en/of ensemble. Iets meer dan de helft (13/24) volgt een volledig pakket van een optie. Twee leerlingen volgden enkel het vak amc. Drie leerlingen waren vrijgesteld voor amc.

Leerlingen kunnen mogelijks tijdens de overgangsjaren mee deel uitmaken van groepen die examens afleggen voor een eindexamen.

#### **Rapporteringspraktijk**

De leerlingen krijgen rapporten mee met dezelfde algemene indeling zoals in de klassieke richting. De invulling en benadering van de communicatie rond de resultaten kunnen erg uiteen liggen. Hierover zijn geen afspraken gemaakt die de informatieverschaffing gelijkgericht maken.

#### **Leerbegeleiding** *Zorgzaam en uitdagend* *Leerlingvolgsysteem*

In de jalm afdeling gaat veel aandacht uit naar de productrealisatie via frequente optredens. Dit werkt uitdagend en stimulerend. De leerkrachten hebben een degelijke, individuele kijk op de competenties van hun leerlingen. Verschillende acties worden ondernomen om de afdeling in de belangstelling te plaatsen. Een systematisch leerlingvolgsysteem, gerelateerd aan de realisatie van leerplandoelen is (nog) niet aanwezig maar dient bekeken in een ontwikkelingsperspectief.

#### **Deskundigheidsbevordering** *Nascholingen*

Nascholingen door iedereen worden vereist vanaf het vorige schooljaar. Vorig jaar werd afgesproken dat er minstens één navorming per jaar zou gevolgd worden. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de leerkracht zelf het initiatief neemt. Uit de vakverslagen kan niet afgeleid worden dat het thema nascholing binnen het vakoverleg op een meer gedetailleerde manier wordt toegelicht/uitgediept (soorten nascholing, faciliteiten, evaluatie van de nascholing, edm). Uit de lijst met gevolgde nascholingen blijken alle leerkrachten dit jaar deelgenomen te hebben aan een of andere vorm. Thema's zijn "Jazz geven aan kinderen", "Zelfwerkzame leerling, de 'coachende docent" en "Geluidstechniek voor de jazz-praktijk".

### 3.1.1.3 Muziek: instrument accordeon

#### Voldoet

De klas accordeon wint, na een dieptepunt, blijkbaar terug aan belangstelling. Leerlingen bereiken de minimaal gestelde leerplandoelstellingen. De gunstige leerlingbegeleiding en de vakdeskundige knowhow vormen aanwezige garanties voor kwalitatieve resultaten op termijn.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Het aantal leerlingen accordeon is over een periode van een vijftal jaren gehalveerd. Hierdoor bevindt de cursus zich duidelijk onder het landelijk gemiddelde. Uit de resultaten van de examens van het laatste schooljaar blijken slechts vier van de zeven ingeschreven leerlingen examen te hebben afgelegd. Kwantitatief is de cursus noodlijdend. Er blijkt een zwakke doorstroming naar de hogere graden. Er blijkt geen doorstroming naar een vervolgopleiding. Alle leerlingen worden georiënteerd naar de optie samenspel. Uit het voorgelegde jaarplan van het huidige schooljaar blijken er acht leerlingen ingeschreven.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale*  
*samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

De docent heeft binnen het officieel minimumleerplan individuele jaarplannen opgesteld. Elk jaarplan schetst een profiel van de leerling, vervolgens een planning voor de maanden september-oktober met de uitgeschreven doelstellingen op het vlak van kennis-vaardigheden-attitudes, en een algemenere planning van november tot juni. Op het einde volgt eventueel te behandelen repertoire. De leerinhoud van het leerplan wordt hierbij niet gedetailleerd gerelateerd aan het jaarplan. Heel wat elementen stemmen evenwel overeen. Op de lijst van dit schooljaar staan twee nieuwe eerstejaarsleerlingen, één leerling hogere graad die niet gequoteerd werd op het proces-verbaal van de proef, en een nieuwe leerling M2 volwassenen. Deze laatste heeft een jaar overgeslagen en volgde twee jaar geleden het eerste jaar accordeon. Hoe ze in deze graad is terecht gekomen blijft een open vraag (toelatingsproef?). Uit het bijgewoonde lesmoment blijkt een betrokken houding tegenover de aanwezige leerlingen. Er wordt groepsgericht-individueel gewerkt. Speciale aandacht wordt besteed aan de omgang met de "convector". Hiervoor wordt een gespecialiseerde methode aangewend. Hoofdaccent ligt op de ontwikkeling van de chromatische toonladder. Deze wordt stapsgewijs uitgelegd, op een didactisch gefaseerde wijze.

#### Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd*

Uit de planning blijkt dat een leerling eerste jaar (8 jaar) de les aansluitend op 2,5u 'notenleer' krijgt. Dit doet vragen rijzen bij de psycho-pedagogische ernst en de intrinsieke kwaliteit van het leerproces op mesoniveau van de schoolcultuur. De betrokken leerling krijgt die dag 3,5u lestijd toegevoegd bij het leerplichtonderwijs. Binnen het jaarplan wordt aangegeven dat de leerling, als gevolg van een sterke motivatie, erg geconcentreerd blijft tijdens deze les. De lesorganisatie geschiedt op woensdag zodat er geen overbelasting komt met het leerplichtonderwijs. Op andere dagen wordt deze specifieke organisatie niet uitgevoerd. Tussen de lessen is er een korte pauze van een tiental minuten. Deze gaan af van de lestijd maar de school argumenteert dat bij een organisatie 2 maal les per week, die tijd ook wegvalt. Uit de examenresultaten blijkt er een sterkere output bij deze groep leerlingen.

#### Uitrusting

*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

De academie beschikt over uitstekende instrumenten die ze ook te huur aanbiedt. De leerkracht verzamelt nieuwe muziek die hij o.m. vindt op de bekende partiturenbeurs in het Nederlandse Zwolle.

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i> | <p>Het examenprogramma voorziet voor het vak accordeon een tussentijdse proef in januari. Hierop wordt één etude en één voordrachtstuk gevraagd. Het eindexamen in juni is uitgewerkt per leerjaar en per optie (samenspel/instrument) vanaf L4. Het aantal afgesproken werken en de inhoudelijke bepaling is conform de verwachtingen van het minimumleerplan. Op het uitgevoerde programma staan het plichtwerk en het geheugenwerk niet aangeduid.</p> <p>Het externe jurylid van vorig jaar beschikt niet over de deskundigheid voor accordeon, want harpist. Dit blijkt een uitzondering gezien er maar één leerling voor de openbare proeven was.</p> <p>Evaluatiecriteria zijn partieel en niet systematisch afgestemd op de leerplandoelen. Er wordt zorgvuldig omgegaan met de beschrijving van de evolutie die de leerling heeft afgelegd. Er is ook een aparte toelichting bij het voorspelmoment. De criteria worden gebundeld binnen een klassiek model van evaluatiefiche waar middels de elementen “attitude”, “technische vaardigheden” en “artistieke vaardigheden” een aanzet wordt gegeven tot meer systematische terugkoppeling.</p> <p>Uit nazicht van de puntenlijst blijken de resultaten van een matig niveau. De enige leerling op het niveau van L4 behaalde een kleine onderscheiding. In de overgangsproeven zijn de resultaten in de lagere graad voldoende zonder enige uitschieters. In de middelbare graad behaalt de enige leerling een grote onderscheiding.</p> <p>Eén leerling hogere graad legde geen examen af, ook geen onvolledige proef. Deze leerling werd dit jaar terug ingeschreven zonder dat enige proef werd afgelegd. Dit is niet correct. Een proces-verbaal van de overgangsproeven werd niet ondertekend door de jury.</p> <p>De quotering op de puntenlijst oogt betrouwbaar.</p> <p>De verhouding tussen de quotering van de overgangsproeven en de eindproef L4 vertoont geen opvallende verschillen.</p> |
| <b>Rapporteringspraktijk</b>                                                                            | <p>De leerlingen worden gebriefd over verschillende aspecten van het leerproces: de attitude, technische en artistieke vaardigheden, en het toonmoment. Hierbij wordt korte, aanmoedigende commentaar gevoegd. Een structurele en systematisch opgebouwde relatie met de leerplandoelen is niet merkbaar.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                    | <p>Het betreft een kleine klas waardoor de individuele opvolging goed onder controle kan gehouden worden. Een schriftelijk leerlingvolgsysteem is niet in de academie afgesproken. Elke leerkracht bepaalt zelf de wijze waarop het proces van de studies in kaart gebracht wordt.</p> <p>Voor alle leerlingen wordt een planning opgesteld. Zoals in de andere vakgebieden zou een leerlingvolgsysteem een sterke bijdrage kunnen leveren tot een meer gelijkgerichte benadering van elke leerling.</p> <p>Binnen de cursus accordeon heerst een goede en warme atmosfeer. Deze werkt geruststellend en aanmoedigend.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Verspreiding van expertise</i><br><i>Nascholingen</i>            | <p>Vanuit het vakgebied accordeon werd voor drie nascholingscursussen ingeschreven, waarvan twee werden bijgewoond. Het betreft ‘documenten delen/beamer/Geluid’ en een cursus ‘barokmuziek danst voor de klas’. Een derde nascholing werd niet bijgewoond als gevolg van ziekte. Een luisterstage werd niet gevolgd. De beide nascholingen werden als gunstig ervaren. Ook de toepassing en integratie in de eigen cursus worden aangeduid.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                   |                                                                                                          |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Inbreuk(en) op regelgeving</b> | Eén leerling heeft vorig schooljaar geen proef afgelegd maar werd ingeschreven in het volgende leerjaar. |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3.1.1.4 Muziek: instrument cornet, instrument hoorn, instrument trompet

#### Voldoet

De leerlingen behalen voldoende resultaten op de examens waarvan het gespeelde repertoire op een goed niveau staat. De leerplandoelen worden via klassieke weg bereikt. Er is aandacht en gevoeligheid voor een goede oriëntering naar het plaatselijk verenigingsleven.

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b>   | Het aantal leerlingen in de drie instrumentenvakken stemt ongeveer overeen met het landelijk gemiddelde. Er waren vorig schooljaar vier leerlingen hoorn, zeven trompet en zes cornet. Deze zijn verspreid over verschillende klassen waar ook laag koper gegeven wordt. Qua evolutie blijkt er een lichte terugval in trompet die gecompenseerd wordt door een toename van cornet. Globaal blijkt er een stabiele situatie wat positief mag geïnterpreteerd worden. Algemeen tekent zich in Vlaanderen de laatste jaren een lichte stijging af bij de hoge kopers en in het vak hoorn. Het overgrote deel van de leerlingen bevindt zich in een uitstroomrichting naar het verenigingsleven. De gemeente Knokke-Heist huisvest verschillende verenigingen waaronder een aantal muziekensembles. Sporadisch stroomt een witte raaf door naar het hoger kunstonderwijs. Uit de voorgelegde lijst kon één hoornist getraceerd worden. Dit geeft aan dat dit vakgebied ook sterkere leerlingen kan voorbereiden om een professionele studie aan te vatten. |
| <i>Leerprestaties</i>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Outcomes</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Vervolgonderwijs</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Tevredenheid</i>     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b>                    | De individueel ingediende jaarplannen kunnen moeilijk omschreven worden als documenten die op een systematische manier een planning uitzetten. Rond de format werden overigens binnen de academie geen afspraken gemaakt. Elke leerkracht werkt volgens persoonlijke inzichten die niet steeds gekoppeld zijn aan een onderwijskundige normering. De informatie is bijgevolg erg summier, in het ene geval is er een beperkte profielschets, in het andere staat dan weer het curriculum mee vermeld. Naast een situatieschets treffen we persoonlijke werkpunten aan. Hoe, binnen welke timing, op welke manier en via welk specifiek repertoire dit over de lessen gespreid aan bod zal komen, is niet uitgetekend. Het leertraject wordt uitgeschreven vanuit een methoden-context die intrinsiek gekend is en van toepassing op een mediaan van het leerlingenkorps. Het valt op dat ook de koperblazers niet vergeten worden bij het schitterende MuzeDoze initiatief. Dit stelt leerlingen in staat reeds voor de officiële leeftijd van negen jaar een instrumentale studie aan te vatten. De aangewende methodiek blijkt erg klassiek en niet meteen afgestemd op een leeftijdscategorie van 6 en 7- jarigen. Er blijkt voldoende aandacht voor nauwkeurigheid en kwaliteit bij de realisatie van de muziek. |
| <i>Volledigheid</i>                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Evenwicht</i>                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Referentiekader</i>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Planning</i>                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Verticale en horizontale samenhang</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Klasmanagement</i>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Actief en constructief leren</i>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                            |                                                                                                         |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b>          | Leerkrachten geven les in lokalen waar voldoende piano's staan met het oog op een adequate begeleiding. |
| <i>Leermiddelen en ICT</i> | De academie stelt voldoende blaasinstrumenten ter beschikking.                                          |
| <i>Logistiek</i>           | In één van de leslokalen blijkt de pianostoel ongeschikt.                                               |



**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*

De examenprogramma's stemmen overeen met de verwachtingen van het leerplan. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat leerlingen ook in duet optreden. Het plichtwerk staat aangeduid maar er is geen verwijzing naar een geheugenwerk. Indien er geen geheugenwerk gespeeld wordt, is dit niet conform de richtlijnen van het minimumleerplan. De samenstelling van de jury is conform de regelgeving. Er is één extern vakdeskundig jurylid voor het niveau van L4. De directeur en beide leerkrachten maken ook mee deel uit van de examencommissie. Voor het niveau van H3 wordt een vorm van concertexamen ingericht waaraan ook andere instrumenten deelnemen. De jury is dan meervoudig samengesteld uit verschillende specialisten. Onder deze vakdeskundigen bevindt zich een specialist trompet. De evaluatiecriteria zijn generiek opgesteld en sluiten gedeeltelijk aan op de leerplandoelen. Omdat er één gemeenschappelijke evaluatiematrix wordt gebruikt voor alle instrumentale vakken blijft een verwijzing naar specifieke leerplandoelen facultatief. Uit de puntenlijsten blijkt dat alle leerlingen geslaagd waren voor overgangs- en eindproeven. De quoteringen ogen voldoende betrouwbaar. Er blijkt geen afwijkende verhouding tussen de quotering van de overgangsproeven en de eindproeven.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Leerlingen worden op een ernstige en aanmoedigende manier begeleid in hun leerproces. Er is (nog) geen echt leerlingvolgsysteem. Leerlingen beschikken wel over agenda's die bijgehouden worden. Voor sommige leerlingen wordt uitzonderlijk rekening gehouden met een aangepaste omgang met het studiepakket, en dit om sociale redenen.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Nascholingen*

Er werden zowel algemene als vakgerichte nascholingen gevolgd. Zo o.a. een lezing over autisme, "lastig gedrag" door Leefsleutels vzw, en HaFaBra-directie.

### 3.1.1.5 Muziek: instrument piano

#### **Voldoet**

Het succesvolle vak piano wordt door een collegiaal team gegeven dat de lessen goed organiseert en inhoudelijk volgens een correcte planning laten verlopen. De examenprogramma's zijn getoetst aan de leerplandoelstellingen en er wordt op een evenwichtige, verantwoorde manier geëvalueerd.

**Outputgegevens**  
*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Met 132 ingeschreven leerlingen vorig schooljaar, volgt de academie de algemene tendens in deze succesrijke cursus. Er is op één jaar tijd wel een opvallende terugval met 17 eenheden, maar over een langere periode is de belangstelling voor dit instrument gestaag in stijgende lijn gegaan. Vorig schooljaar namen 23 leerlingen deel aan een openbare proef: 13 leerlingen in de lagere graad, 8 leerlingen voor het eindniveau van middelbare graad, en 2 leerlingen voor het eindexamen hogere graad. Vier leerlingen slaagden niet voor hun examen. Uit de gecorrigeerde cijfers blijkt dat het puntenaantal van drie leerlingen gehalveerd werd, wellicht met het oog op een kunstmatige curriculumverlenging. Meteen geeft dit een approximatief beeld van de doorstroming in deze cursus vanuit de lagere graad: circa 61% van de doorstromers bereikt het niveau van M3, terwijl 'slechts' 25% ook nog de hogere graad van het curriculum voltooit. Vanuit de oorspronkelijke instroom op het niveau van een aanvangsjaar blijken weinigen het volledige curriculum te voltooien. Leerlingen piano stromen over het algemeen niet door naar de amateurkunsten gezien het individuele aspect van het instrument. In de klassieke richting wordt

relatief weinig deelgenomen aan wedstrijden en concours, ook niet met de sterkere leerlingen. Dit heeft ook te maken met een eigen visie op het belang en pedagogisch nut van zulke concours. Er is wel een beperkte doorstroming naar het hoger kunstonderwijs. Zo zijn er de laatste jaren een viertal leerlingen piano doorgestroomd naar een opleiding in het hoger kunstonderwijs. Dit niet steeds voor piano maar naar een verwante artistieke richting.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

Er bestaat een algemeen jaarplan piano met een concrete, minutieuze uitwerking per leerjaar van de doelstellingen van het minimumleerplan. Leerkrachten beschikken over de autonomie om deze generieke doelstellingen concreet om te zetten in de praktijk. Daardoor ontmoeten we op het terrein verschillende, vaak zeer interessante, vormen van uitgewerkte individuele jaarplannen. Toch blijken leerkrachten ook zoekende naar een soort standaardformat die een evenwicht kan verzekeren tussen planlast en zinvolle toepassing. In de klassen treffen we uiteenlopende methodieken aan. In één van de lokalen bevindt zich ook een eigen “piano”-bibliotheek met een grote verzameling literatuur. In vele klassen werken leerkrachten met een systematische en didactische verantwoorde planning. Het groepsgericht-individueel lesgeven wordt adequaat toegepast zodat andere leerlingen, waar opportuun, mee betrokken worden in het lesgebeuren wat een grotere leerwinst oplevert. Een vrij groot deel van de leerlingen betreft volwassenen. Zij spelen uit aangepaste methodes.

#### **Onderwijsorganisatie**

*Onderwijstijd*

De onderwijstijd wordt over het algemeen goed gerespecteerd. In de studierichting Muziek betreft dit een organisatie per lesuur. In één les blijkt de organisatie niet sluitend: leerlingen verloren 35 minuten van een uur lestijd als gevolg van te laat in een les die om 15u had moeten aanvangen. Gezien de aansluiting met het dagonderwijs dient dit organisatorisch op punt gesteld te worden.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

De academie beschikt over een uitgebreid en kwalitatief zeer goed bestand van klavierinstrumenten. In de zaal bevindt zich ook een vleugel type Grand Piano. Er zijn goede pianostoelen aanwezig.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

De afspraken rond de examenprogramma's zoals weergegeven in het document “Examenbrochure Muziek” zijn volledig getoetst aan de leerplanvoorwaarden. De academie tracht binnen deze afspraken vernieuwing te stimuleren door onder andere het vermelden dat ook het uitvoeren van een improvisatie en/of van een eigen compositie mogelijk is.

De samenstelling van de jury voor het vak piano is conform de regelgeving voor wat betreft de externe vakdeskundigheid vereist voor het niveau van L4 en M3. Voor het niveau van H3 wordt een meervoudige commissie samengesteld gezien de proef multidisciplinair is. Hier zijn meerdere externe deskundigen van wie één voor het instrument piano.

De examenbrochure vermeldt richtlijnen rond het in kaart brengen van de vorderingen van de leerlingen. De vorm van de procesevaluatie bepaalt de leerkracht zelf. Deze kan omgezet worden in appreciaties (voldoende/zeer goed) of in punten.

De evaluatiecriteria zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelen, waaronder de programmahoudens (cfr. supra).

Uit nazicht van de puntenlijsten blijkt een evenwichtige aanwending van de quoteringsmogelijkheden.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

In de academie is grote aandacht voor een leerlinggedifferentieerde benadering. Kinderen, jongeren en volwassenen worden op een aangepaste manier begeleid. Het piano-onderricht is hier alvast gedemocratiseerd. Voor zorgleerlingen worden inventarisformulieren opgesteld waaruit blijkt dat leerlingen die een aangepaste benadering behoeven dit ook kwaliteitsvol ingevuld weten. Specifieke leerstoornissen worden daarom ook uitgebreid en op een deskundige manier onderzocht. Zo gaat veel aandacht uit naar een aangepaste studiemethodiek, naar concentratieoefeningen en naar het bieden van de nodige structuur.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Nascholingen*

Het team pianisten neemt deel aan vele en diverse vormen van nascholing. Deze zijn terug te vinden in de overzichtlijst van de laatste twee schooljaren. Er trad vorig schooljaar een intensifiëring op in vergelijking met het jaar ervoor.

**Inbreuk(en) op  
regelgeving**

Bij de permanente evaluatie van de volwassenen is de examencommissie niet conform de regelgeving samengesteld.

### 3.1.1.6 Muziek: samenzang

#### **Voldoet**

Het vak samenzang wordt kwaliteitsvol gegeven en krijgt binnen het pakket van de algemene muzikaleer de plaats die het verdient. De verschillende leerplandoelen dienen als uitgangspunt van de vorming. Het gekozen repertoire is actueel en kindgericht. Volwassen leerlingen zijn zeer enthousiast over de zorg en betrokkenheid die aangeboden wordt. De nieuwe vorm van evaluatie is anticiperend op de evolutie binnen onderwijs: een sterke vorm van zelfevaluatie is mee ingebouwd.

**Outputgegevens**  
*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Het aantal leerlingen samenzang en de evolutie stroomt parallel met het aantal leerlingen amv gespreid over de drie (volwassenen) of vier (jongeren) leerjaren van de lagere graad. De doorstromingscijfers wijzen op een leerlingenbehoud tussen 64% en 70% over de eerste drie leerjaren. Dit is een zeer gunstig cijfer. Zoals reeds aangegeven bij de bespreking van de outputgegevens amc, blijkt er een versterking in de uitval plaats te hebben gehad in de periode 2009-2011. Een wisseling van leerkrachten blijkt hiervan de oorzaak te zijn. Uit de vergelijking met de doorstroming vanuit L3 volwassenen en L4 jongeren met de cijfers van de eerstejaars amc, kan een gunstige conclusie getrokken worden. De uitval blijkt minimaal.

Het vak samenzang is geen uitsluitvak. Omdat er geen examens voor het vak samenzang worden voorzien, kan enkel teruggevallen worden op de voorziene evaluaties door de leerkrachten zelf. Het rendement van de opleiding samenzang ligt hem voornamelijk in de selectie en doorstroming naar de opleiding zang/stemvorming en sterke leerlingen worden georiënteerd naar het jongerenkoor Rondinella. Verder nemen de samenzangklassen deel aan tal van projecten: jaarlijks optreden in zaal Ravelingen (Heist), in het cc Scharpoord (Knokke), deelname aan de opendeurdag, klasbezoeken in het reguliere onderwijs... . Ook occasioneel treden de klassen op in initiatieven zoals de muzische nieuwjaarsbrieven in samenwerking met MuzeDoze en scholen van het basisonderwijs, deelname van tienergroepen aan een Australisch project rond sociale engagementen (Sing for the climate) ten voordele van het goede doel.

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Verticale en horizontale</i><br><i>samenhang</i><br><i>Klasmanagement</i><br><i>Actief en constructief leren</i> | <p>De leerkrachten hebben een gezamenlijke jaarplanning opgesteld. Hierin komen vele doelstellingen uit het leerplan aan bod binnen een systematische planning en volgens een thematische opbouw per maand. Achtereenvolgens staan in het licht: lichaamshouding, intoneren/zinsstructuur, meerstemmigheid, creëren, tekst en articulatie, dynamiek/timbre (beheersing) – reactie op dirigeren, liedbegeleiding, muzikaliteit/expressie/bijdrage tot groepshomogeniteit. Deze thema's verwijzen rechtstreeks naar de hoofddoelstellingen van het minimumleerplan samenzang. Ook de leerinhoud stemt overeen met de verwachtingen van het leerplan.</p> <p>Het jaarplan sluit ook aan op de intenties zoals geformuleerd in het artistiek pedagogisch project. Dit komt onder meer tot uiting in de volgende aspiraties: “de leerkracht stimuleert de drie h's: hoofd, hart en handen. Vertrekkend vanuit de verwondering wordt gewerkt aan creatieve ontwikkeling en persoonlijkheidsontplooiing. ... In onze benadering staat kwaliteit centraal, in realisatie, interpretatie, uitvoering, expressie, analyse... ”.</p> |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                                                                                                                                                   | <p>De lessen worden gegeven in dezelfde lokalen als deze van amc en amv. Er is een voldoende uitrusting (cfr. bemerkingen amc).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i>                                                                                                                               | <p>Voor het vak samenzang worden geen examens voorzien. Wel wordt het vak individueel geëvalueerd. Hierbij geschiedt ook een screening zodat sterkere leerlingen kunnen georiënteerd worden naar de vocale richting en/of deelname aan het kwaliteitsjeugdkoor Rondinella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rapporteringspraktijk</b>                                                                                                                                                                                                          | <p>Er werd een “rapport samenzang” ontworpen dat verwijst naar de jaarplanning en indirect ook naar de leerplandoelen. Elke maand kan dit ingevuld worden. Deel 1 is het herftrapport, deel 2 het krokusrapport en deel 3 het eindrapport. Leerlingen participeren op het vlak van zelfevaluatie door een ruimte te voorzien waar zij hun eigen appreciatie kunnen weergeven rond de te bereiken doelen. (bv. “ik kan een goede houding aannemen”, “ik kan een toon overnemen”, e.d.).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                                                                                                                                                  | <p>Er heerst een ernstige en tegelijk motiverende sfeer tijdens de bijgewoonde lessen. De leerlingen zijn betrokken en enthousiast. Leerlingen worden ook op individuele basis qua stemontwikkeling en toekomstmogelijkheden opgevolgd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

### 3.1.1.7 Woordkunst: algemene verbale vorming

#### Voldoet

De leerplandoelstellingen worden ruimschoots gerealiseerd. De horizontale en verticale samenhang binnen de cursus avv is een voorbeeld van goede praktijk. De vernieuwde aanpak is een schot in de roos en werpt resultaten af in de klaspraktijk.

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b><br><i>Leerprestaties</i><br><i>Outcomes</i><br><i>Vervolgonderwijs</i><br><i>Tevredenheid</i> | <p>Het leerlingenaantal in de lagere graad Woord bereikte de laatste twee jaren een dieptepunt. Een leraarswissel, die een achttal jaren geleden plaats greep, heeft men tot nog toe nooit helemaal kunnen wegwerken. De cijfers die de academie voor dit jaar voorlegt, tonen een kentering in deze negatieve spiraal. Deze voorlopige cijfers geven een lichte stijging weer.</p> <p>Uit de doorstroomcijfers binnen de lagere graad blijkt dat een aantal leerlingen instromen op leeftijd.</p> <p>De doorstroom van de lagere graad naar de middelbare graad Woord ligt beduidend onder het Vlaamse gemiddelde. Deze cijfers zijn enigszins gekleurd en deels te verklaren omwille van het feit dat de middelbare graad Woord voor volwassenen niet ingericht wordt en bijgevolg niet in de cijfers terecht komt.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Deze doelgroep wordt via een toelatingsperiode onmiddellijk in de hogere graad Woord toegelaten.

**Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

De lessen algemene verbale vorming (avv) kregen in deKunstAcademie van Knokke-Heist de naam "Podiumkriebels". Een aantal jaren geleden streefde men vernieuwing en meer verticale en horizontale samenhang. Samen met de pedagogische begeleiding werd een visie uitgeschreven en werd een model opgesteld waarbij de grote doelstellingen: het ontwikkelen van een natuurlijke spreektechniek en de ontplooiing van de expressie vooropgesteld werden. Leerlingen krijgen alle te bereiken leerplandoelen op een concentrische wijze aangereikt aan de hand van een zestal superhelden. Deze figuren verpersoonlijken elk een aantal van die leerplandoelstellingen. Zo staat Arthur Axie voor spelplezier, verbeelding en fantasie, en vertegenwoordigt Wilma Watt de technische aspecten van het spreken als articulatie, uitspraak en de parameters van de stem. Deze prototypes worden ook gebruikt om een participatieve klasevaluatie te stofferen. Voor de leerlingen is het zeer duidelijk welke items er geëvalueerd moeten worden wanneer de leerkracht via één van de superhelden vraagt om "kritiek" te leveren op de podiumpresentatie. Op deze wijze komen alle leerplandoelstellingen aan bod en wordt de leerstof verwerkt op een speelse wijze. Uit de klasbezoeken blijkt dat dit systeem bijzonder goed werkt en dat de leerlingen laaiend enthousiast zijn. Ook de verschillende jaarplannen zijn geënt op deze visie en zijn als dusdanig uitgewerkt. Deze werkwijze sluit volledig aan bij het artistiek pedagogisch project dat ervoor pleit om traditie en vernieuwing hand in hand te laten gaan. Samengevat kan gezegd worden dat deze cursus een voorbeeld van goede praktijk is.

**Onderwijsorganisatie**

*Onderwijstijd  
Groeperingsvorm*

Om de cursus op verschillende dagen te kunnen aanbieden werd er geopteerd om met graadklassen te werken. Duidelijke afspraken onder leerkrachten omtrent leerinhouden zorgen voor een verticale samenhang en opbouw. De klasgroottes worden met opzet beperkt gehouden (maximum 15 leerlingen). Dit is een sterke ondersteuning voor de leerplanrealisatie. Voor de lagere graad voorziet de inrichtende macht busvervoer van de basisscholen naar de academie zodat elk kind de kans krijgt om artistieke opleidingen te volgen.

**Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

In deKunstAcademie wordt rekening gehouden met de behoefte aan een voldoende grote, ruime, lege klas voor de cursus avv. Dit maakt het bereiken van de leerplandoelstellingen mogelijk. In de klassen zijn ook geluidsinstallaties aanwezig.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

Uit de processen verbaal kan afgeleid worden dat de puntenquoteringen verspreid liggen over verschillende graden. Dit is o.a. het gevolg van een duidelijke visie op evaluatie. In de SR Woord werden de vereisten voor de verschillende graden vastgelegd. Het resultaat hiervan zijn genuanceerde quoteringen waarbij juryleden een houvast hebben bij het evalueren. De samenstelling van de jury beantwoordt aan de leerplanvereisten op het vlak van evaluatie. Er zijn criteria vastgelegd die als leidraad dienen voor de evaluatie en die gelinkt zijn aan de leerplannen en de jaarplannen. Uit de examenprogramma's kan moeilijk afgeleid worden of ze helemaal beantwoorden aan de leerplanvereisten. Deze stellen dat het examen avv bestaat uit:

#### Evaluatie L1 – L2 – L3

Verschillende vormen van spreken worden geëvalueerd, aangepast aan het niveau: 1. voorbereide voorleesoefening; 2. spreekoefening vanuit improvisatie; 3. spelmoment met vastgelegde teksten; 4. korte tekst uit het hoofd (individueel). De voorbereide leesoefening kan vóór het klasexamen georganiseerd worden.

#### Evaluatie L4

De Eindproef L4 is een afronding van de lagere graad en een indicatie voor de doorstroming naar de middelbare graad.

Verschillende vormen van spreken worden geëvalueerd, met aandacht voor de persoonlijke presentatie en met aandacht voor alle doelstellingen: 1. voorbereide voorleesoefening; 2. spreekoefening vanuit improvisatie; 3. spelmoment met vastgelegde teksten; 4. korte tekst uit het hoofd (individueel) De voorbereide leesoefening kan vóór eindproef georganiseerd worden.

In sommige programma's kan hieraan meer aandacht besteed worden.

#### **Leerbegeleiding** *Zorgzaam en uitdagend Leerlingvolgsysteem*

Op vlak van leerlingenbegeleiding wordt bijzondere aandacht besteed aan de relatief kleine klasgroottes om de leerplanrealisatie zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De officiële groepeeringsnormen liggen zo hoog dat leerplanrealisatie in het gedrang komt. In deKunstAcademie wordt hier speciaal rekening mee gehouden. Binnen de klassen is er ruime aandacht voor iedere leerling afzonderlijk. Het is ook zeer duidelijk dat leerkrachten hun leerlingen goed kennen. Ze weten waar de kwaliteiten én de pijnpunten liggen.

### **3.1.1.8 Woordkunst: toneel**

#### **Voldoet niet**

In een aantal klassen worden de leerplandoelstellingen niet bereikt. De stijldifferentiatie die er aan bod komt, namelijk cabaret en comedy, is nog niet ingebed in de structuur van het dko.

#### **Outputgegevens**

*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*

De evolutie van de leerlingenaantallen in de hogere graad toneel schetst een zeer atypisch beeld in vergelijking met de Vlaamse gemiddelden. Over het algemeen bedraagt het aantal leerlingen in de hogere graad Woord ongeveer 60% van het aantal leerlingen in de middelbare graad Woord. In deKunstAcademie van Knokke-Heist “vervielftienvoudigde” de Hogere graad toneel zich in zes jaar tijd, namelijk van 3 leerlingen in 2007-2008 naar 45 leerlingen in het schooljaar 2012-2013. Deze buitengewone groei vindt zijn oorsprong in de opstart van de cursus cabaret en comedy die een ware trekpleister is. Bovendien worden volwassenen die zich melden in de woordafdeling steeds via een toelatingsperiode in de hogere graad geplaatst.

De doorstroom vanuit de woordafdeling naar het hoger kunstonderwijs is eerder gering. Een aantal oud-leerlingen stroomde door naar een musicalopleiding in binnen- en buitenland.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

Grosso modo kan gesteld worden dat de afdeling toneel twee verschillende richtingen uitgaat. De eerste trend volgt de geëigende weg die de meeste leerlingen toneel in Vlaanderen volgen. In deze klassen worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Er is spelplezier aanwezig. Verschillende speldomeinen worden geëxploreerd, er wordt gewerkt aan de creatie van de rol met daaraan gekoppeld het onderzoek naar de bijbehorende emoties. Naast de nodige aandacht voor een natuurlijke zeggingskracht wordt er voldoende nadruk gelegd op spreektechnische vaardigheden als articulatie en uitspraak. De leerlingen werken met een divers aanbod aan literair verantwoorde teksten.

Een tweede trend wordt gevolgd in de afdeling cabaret & comedy, die deels ondergebracht wordt onder de optie toneel, deels onder de optie voordracht. Daar wordt op een kwalitatief hoogstaande wijze onderwijs aangeboden. De na te streven doelstellingen voor deze “optie”, stroken echter niet (volledig) met na te streven doelstellingen in het leerplan toneel. Afgaand op het grote succes van de optie in deKunstAcademie moet de vraag naar officialisering gesteld worden. Het zou in elk geval een belangrijke verrijking van het aanbod kunnen zijn. Naast een visie op de opleiding werden de pijlers van cabaret uitgeschreven en vastgelegd. Daaraan werden evaluatiecriteria gekoppeld. In deze opleiding krijgen leerlingen/cursisten een aangepaste repertoirestudie (omkaderingsvak). Uit lesobservaties werd wel duidelijk dat de instroom van de volwassenen die onmiddellijk naar de hogere graad leidt, niet steeds een goede zaak is op het vlak van spreektechnische vaardigheden. Reflectie hierover dringt zich op.

**Uitrusting**  
*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

De lessen gaan door in aangepaste ruimtes die de realisatie van de leerplandoelstellingen mogelijk maken. In alle klassen is een geluidsinstallatie aanwezig. Veel tekstmateriaal wordt door de leerkrachten zelf meegebracht.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*

Net zoals voor alle andere vakken van de woordafdeling werden er voor toneel en cabaret & comedy examen- en evaluatiecriteria uitgeschreven. Deze worden aan de externe juryleden voorgelegd ter ondersteuning van hun beoordeling. De samenstelling van de examenjury's is conform de vereisten in de regelgeving. Ook de examenprogramma's beantwoorden aan de evaluatievereisten van het leerplan. Voor cabaret & comedy zal het dit jaar de eerste maal zijn dat er een openbaar examen zal worden ingericht dat door een externe jury beoordeeld zal worden. De quoteringen geven een genuanceerd beeld. De punten liggen verspreid over de verschillende graden. Hierover werden binnen deKunstAcademie duidelijke afspraken gemaakt.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Binnen de lessen toneel wordt zeer leerlinggericht gewerkt. Leerkrachten spelen in op de noden en behoeften die zich voordoen en passen methodes situationeel aan. Verschillende leerkrachten houden leerlingenfiches bij die de evolutie en het repertoire van de leerling registreren.

### 3.1.1.9 Woordkunst: voordracht

#### Voldoet

In de meeste klassen worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Het enthousiasme bij leerkrachten en leerlingen bevordert het spel- en vertelplezier. De uitgeschreven evaluatiecriteria die door (externe) juryleden gebruikt worden zijn zeer waardevol in het totale evaluatieproces.

#### **Outputgegevens**

*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*

In de middelbare graad Woord, waar voordracht bij de jongeren een verplicht vak is, ligt het aantal leerlingen eerder aan de lage kant in vergelijking met het totaal aantal leerlingen van de lagere graad. Uit diepgaander onderzoek blijkt dat de doorstroom vanuit de lagere graad naar de middelbare graad eerder gering is. Wel is het zo dat het aantal leerlingen in de middelbare graad gedurende verschillende jaren stabiel is. Uit gesprekken met een aantal betrokkenen blijkt dat de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs een niet te onderschatten rol speelt. De angst voor overbelasting, vooral bij de ouders, is groot. Dit heeft duidelijk een invloed op de doorstroom. Volwassenen die instromen, komen niet in de middelbare graad Woord terecht maar worden via een toelatingsperiode onmiddellijk in de hogere graad toegelaten. Ook dit beïnvloedt de leerlingenaantallen van de middelbare graad.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

In de meeste klassen komen alle leerplandoelstellingen aan bod. Het vertel- en spreekplezier is in alle lessen in ruime mate aanwezig. Er wordt blijvende aandacht besteed aan spreektechnische vaardigheden als articulatie, uitspraak en ademhaling. Verbale en non-verbale facetten krijgen voldoende aandacht. In een aantal klassen is het repertoire iets te eng om volwaardig genoemd te kunnen worden voor dit vak. Het betreft de klassen waar cabaret en comedy gegeven wordt (cfr. sub. erkenningsonderzoek toneel). In de andere klassen wordt een zeer divers repertoire aangereikt met aandacht voor literair verantwoord materiaal. Elk jaar wordt in deze lessen gewerkt met een overkoepelend jaarthema. Dit jaar is dat "Monsters". (Deze werkwijze wordt ook in een aantal lessen toneel gehanteerd.) Door de inhoudelijke tekstanalyse worden de elementen begrip, inleving, beleving en authenticiteit uitgediept en verfijnd. De evaluatie gebeurt op een interactieve wijze. Het in de ruimte plaatsen van teksten is inherent verbonden aan de lespraktijk en geeft voeding aan de scenische vormgeving. In verschillende klassen worden schrijfopdrachten gegeven. Het is belangrijk dat dit element geen overhand krijgt in de lessen voordracht. Andere opleidingen binnen de woordafdeling zoals literaire creatie, zijn hiervoor meer aangewezen.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

De lokalen waarin gewerkt wordt, zijn ruim en bieden voldoende mogelijkheden om de leerplandoelstellingen te realiseren. In de klassen zijn geluidsinstallaties voorzien. In bepaalde klassen is er op bepaalde lesmomenten een probleem met geluidsoverlast. In de nabije toekomst zou hieraan verholpen worden.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

De examenbrochure voor voordracht is identiek aan die van toneel. Vanuit de brochure is het onmogelijk na te gaan wat de inhoudelijke verschillen zijn. Het gebrachte tekstrepertoire kan niet nagegaan worden vanuit de brochure. Grondiger onderzoek en navraag bij de leerkrachten geven een duidelijker beeld van het gebrachte repertoire. Binnen de woordafdeling werd hard gewerkt om criteria vast te leggen voor de verschillende vakken. Deze criteria worden ook door de externe juryleden gehanteerd om hun oordeel te vormen over de gepresenteerde voorstelling. Deze werkwijze geeft een goede onderbouwing voor de feedback. De examens voordracht en toneel zijn in elkaar verweven. Er moet over gewaakt worden dat de beide vakken hun eigenheid voldoende kunnen behouden. Een aantal commentaren op de evaluatiefiches doet



vermoeden dat beide vakken deels in mekaar overlopen.

De samenstelling van de examenjury is conform de vereisten in de regelgeving. Bij de keuze van de juryleden wordt er gestreefd naar een continuïteit. Jaarlijks keren dezelfde juryleden terug zodat zij de evolutie bij de leerlingen kunnen opvolgen.

De quoteringen zijn zeer gevarieerd en onderschrijven de stelling dat het vastleggen van duidelijke normeringen voor bepaalde graden een genuanceerd beeld geeft van de geleverde prestaties.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Leerlingen worden zeer persoonlijk benaderd in de lessen. Er is oog voor hun noden en behoeften. In een aantal lessen worden deze gegevens bijgehouden via leerlingenfiches. In bepaalde klassen worden beginsituaties opgetekend die een beeld geven van de sterke punten en de werkpunten.

### 3.1.1.10 Beeldende kunst: algemeen beeldende vorming

#### **Voldoet**

Via jaarplannen en voldoende differentiatie in de opdrachten worden de leerplandoelen bereikt. De academie faciliteert zowel leerlingen als leerkrachten op voldoende wijze om in het oog springende resultaten te bereiken. Evaluatie, leerbegeleiding en navorming genieten meer dan gewone aandacht.

**Outputgegevens**  
*Leerpresetaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Na een steile toename vanaf de oprichting in 1998 tot en met schooljaar 2002, waar de lagere graad een piek bereikte van bijna 350 leerlingen, telt deze afdeling tien jaar later meer dan 100 leerlingen minder. De stopzetting van het door de gemeente ingerichte busvervoer vanuit de buitenwijken en fusiegemeenten zit daar ongetwijfeld voor iets tussen. Toch kan de academie nog op een beperkte dienstverlening in die zin rekenen. Enkel van de leerlingen in Heist en Westkapelle wordt verwacht dat zij zich naar de wijkafdelingen begeven. Een bijkomende handicap is dat de gemeente bijzonder veel initiatieven aanbiedt (voornamelijk op sportief gebied) voor deze doelgroep. Het verloop van kinderen, die gaan 'shoppen' volgens hun steeds wisselende interesses is hier voelbaar. De kinderen die 'overtuigd' zijn, stromen nochtans vlot door van het ene naar het andere jaar. Het feit dat sommige groepen verticaal georganiseerd zijn (alle leerjaren bij mekaar, voornamelijk in de wijkafdelingen) werkt dit in de hand. Ook de lestijden, die vlak na schooltijd gepland zijn, maken dat deze groepen uit een trouw publiek bestaan. De doorstroom naar de middelbare graad is, zoals elders in Vlaanderen, minder vlot: ook hier moeten leerlingen vaak lastige keuzes maken, gespreid over studies en interessegebieden. De resultaten van de leerlingen springen het meest in het oog wanneer zij daarvoor ook bedoeld zijn: op ramen, in gangen en ter gelegenheid van bijzondere toonmomenten zijn de beste resultaten te bewonderen.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale*  
*samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

De jaarplannen tonen een duidelijke relatie tot de leerplannen. Niet alle jaarplannen hebben een gestructureerde opbouw: de opeenvolging van de opdrachten gebeurt niet steeds volgens een doordachte logica. Soms is een schikking volgens de seizoenen merkbaar, soms volgens moeilijkheidsgraad. De jaarplanning wordt regelmatig doorkruist door (gezamenlijke) projectwerking, hetgeen een interne coherentie niet gemakkelijk maakt maar het groepsgevoel wel stimuleert. In groepen met een volledig verticale organisatie (alle leerjaren bij mekaar) gebeurt de differentiatie voornamelijk door het laten variëren van de moeilijkheidsgraad binnen een zelfde opdracht.

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsorganisatie</b>                                                                 | Volledig verticaal georganiseerde groepen (alle leerjaren bij mekaar) zijn niet de ideale groeperingsvorm voor het bereiken van de leerplandoelen. De beperkte grootte en de doorgedreven differentiatie zijn hier echter aspecten die de bestaande organisatievorm helpen te bewerkstelligen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT<br/>Logistiek</i>                               | De lagere graadateliers zijn uitgerust met alle nodig meubilair. Tafels en stoelen zijn aan de leeftijden aangepast (behalve in de wijkafdelingen). De academie biedt haar leerlingen alle verwerkingsmateriaal (verf, papier, klei, enz.) gratis aan, dankzij de steun van de gemeente. Zelfs schortjes met opdruk van het dKA-logo worden ter beschikking gesteld van de kinderen. Er is geen centrale academiebibliotheek maar alle klassen beschikken over eigen boeken en documentatiemateriaal. ICT-middelen zoals tablets (die men tijdens de doorlichtingsperiode gebruikte om animatiefilmpjes mee te maken) worden door de gemeente ter beschikking gesteld. Internet is beperkt wegens de situering van de ateliers in bijgebouwen (zie hieronder).                                                                |
| <b>Infrastructuur</b>                                                                       | De ateliers van de lagere graad bevinden zich in gebouwen die gescheiden zijn van het hoofdgebouw: de wijkafdelingen zijn ondergebracht in voorzieningen van andere scholen, de hoofdafdeling heeft een plaats gekregen in wat lijkt op een voormalig winkelpand uit de jaren zestig, aan de overzijde van de straat. Er kan niet worden gezegd dat deze infrastructuur niet voldoet aan de nodige eisen van woonbaarheid, comfort en artistieke uitstraling. Het winkelpand, omwille van de enorme ramen aan de straatzijde “t Bokaal” genoemd, beschikt over ruimtes die inspirerend kunnen werken en voldoende accommodatie bieden om tot creativiteit aan te sporen. De container in Heist of de ‘refter’ in Westkapelle hebben dat minder, maar zijn niet van die aard dat kunstzinnige activiteiten er onmogelijk zijn. |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief<br/>Valide<br/>Betrouwbaar</i> | De leerlingen worden tweemaal per jaar geëvalueerd aan de hand van evaluatiefiches. Deze focussen op verschillende aspecten van proces, product en attitudes. De evaluatiefiches werden ontwikkeld binnen het geheel van deKunstAcademie onder de supervisie van de betrokken adjunct-directeur voor Beeldende Kunst. Naast deze uitgeschreven versies zijn vooral de mondelinge en permanente evaluaties hier belangrijk. De leerlingen krijgen op die manier een duidelijk beeld van de geldende en gehanteerde criteria. Deze transparante wijze van werken voert de academie hoog in het vaandel.                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rapporteringspraktijk</b>                                                                | De evaluatiefiches worden aan de leerlingen meegegeven. Er is ook een oudercontact voorzien.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend<br/>Leerlingvolgsysteem</i>              | Deze academie beschikt over een doorgedreven, systematische opvolging van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De leerkrachten beschikken over gedetailleerde informatiefiches en kunnen hierop hun specifieke leertrajecten invullen. Dit systeem wordt meer gebruikt in de studierichtingen Muziek en Woord maar occasioneel ook in de studierichting Beeldende Kunst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Nascholingen<br/>Verspreiding van expertise</i>      | De gegevens worden gerelateerd aan de realisatie van de leerplandoelen. Inzake deskundigheidsbevordering is deze academie een voorbeeld van goede praktijk en dit op alle niveaus. Leerkrachten worden bevraagd over hun verlangens en behoeftes en op basis van deze input krijgt elke leraar een persoonlijk navormingstraject aangereikt. Er zijn ruim voldoende middelen om deze trajecten mogelijk te maken. Elk jaar doet elke leerkracht een traject van minstens drie navormingen, interne en/of externe. Er is zelfs collegiale kennisverspreiding aan de hand van navormingen voor en door het eigen personeel. Alle navormingen worden opgelijst en van commentaar voorzien.                                                                                                                                       |

### 3.1.1.11 Beeldende kunst: keramiek

#### Voldoet

Via een brede kijk op het keramisch object en opdrachten waarbij de leerling wordt aangespoord om een persoonlijke interpretatie te maken, bestrijkt men hier alle doelen van het leerplan.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*

Ondanks een terugval in 2010 weet deze afdeling toch enigszins een stabiel leerlingenaantal te bewaren. Dit is trouwens geheel in overeenstemming met de Vlaamse trend. In dit atelier wordt het medium keramiek op een heel brede manier beschouwd en aangebracht waardoor achteraf veel leerlingen doorstromen naar de afdeling monumentale kunst of 2D/3D zoals ze in deze academie heet. Na hun afzwaaien aan deze academie vinden veel leerlingen hun weg in een of ander circuit van sculpturale of ruimtelijke vormgeving. Zo mag blijken uit de informatie waarover de leerkracht beschikt.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

In dit atelier maakt men geen opsplitsing tussen draaien en sculpturaal werk, zoals elders vaak het geval is. De leerlingen hoeven dus geen keuze te maken. Alles staat in het teken van het keramisch object en zijn verhouding tot de ruimte. Daarbij hoeft het object zich zelfs niet te beperken tot louter keramisch materiaal (klei in al zijn gedaanten): toevoeging van andere materialen en zelfs 'objets trouvés' is hier mogelijk. Ligt in de eerste jaren de nadruk op het verwerven van de noodzakelijke vaardigheden en materialenkennis, dan beschikt de leerling in de laatste jaren over een grote vrijheid om zijn eigen richting uit te gaan in het kader van een eindwerk. Zelfstandig werk en kritische zelfevaluatie staan hier dan voorop. De leerkracht nodigt regelmatig gastdocenten uit om de brede kijk op keramiek nog te benadrukken. Dit contact met gastdocenten wordt uitgebreid met regelmatig bezoek aan relevante tentoonstellingen.

#### Uitrusting

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

Het atelier beschikt over recent en kwaliteitsvol materiaal om de leerplandoelen te kunnen realiseren. Er zijn een tiental elektrische draaischijven, een kleiwals, drie ovens waarvan één splinternieuw en van bijzonder groot kaliber en alle noodzakelijke stapel- en droogrekken. Op de mezzanine bevinden zich de faciliteiten voor gietklei en het aanmaken van plaasteren moules. Daar zijn ook de meeste glazuren opgeslagen (op een reglementaire manier).

#### Infrastructuur

Het atelier is onderbracht in ruime lokalen (3) in het nieuwste, recent gebouwde deel van de academie. Het kan dus genieten van alle voorzieningen en comfort van een werkruimte die aangepast is aan de noden van vandaag. 's Avonds toont het, vanop de straat gezien, een aantrekkelijke bedrijvigheid.

#### Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

De leerlingen krijgen een permanente evaluatie gedurende het werkproces. Een belangrijk criterium voor de leerkracht is het feit of de leerling in staat is de opdracht te zien als een kapstok waaraan een persoonlijke interpretatie kan worden opgehangen. Deze instigatie tot afwijken levert voor een zelfde opdracht sterk van elkaar verschillende resultaten op. Dit is geheel conform de intenties van de leerplannen. Het versterkt ook de visie van een brede kijk op het keramisch object. In de laatste twee leerjaren werkt men naar een eindwerk toe. Dit eindwerk wordt beoordeeld door een jury van externe deskundigen. Bij evaluatie houdt de leerkracht steeds rekening met de beginsituatie van elke student.

#### Leerbegeleiding

*Zorgzaam en uitdagend  
Leerlingvolgsysteem*

De academie heeft een eigen systeem ontwikkeld om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te inventariseren en op maat te begeleiden (zie ook elders). In de hogere graad komen dergelijke leerlingen slechts sporadisch voor.

### 3.1.1.12 Beeldende kunst: kunstgeschiedenis

#### Voldoet

Vanuit een vast vertrekpunt worden verbanden gelegd met heden en verleden. Zowel kunsthistorisch inzicht als kennis van de technische aspecten en het installeren van een goesting voor kunst behoren tot de leerdoelen. Het vak geniet een bijzondere appreciatie van leerlingen en praktijkleerkrachten.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*

Het vak kunstgeschiedenis is in deze academie populair bij de leerlingen en kent dus een hoge bezettingsgraad. Dat is tegen de heersende trend in, waar directies doorgaans veel moeite moeten doen om hun leerlingen het vak aan te praten. Leerkrachten zowel als leerlingen blijken bij navraag zeer tevreden met de lessen en de manier waarop ze aangebracht worden.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

Het vak realiseert de leerplandoelen op een bijzondere manier: vanuit een invalshoek die zich concentreert op de kunst van de 19de-20ste-21ste eeuw onderneemt de leerkracht uitstappen naar vroegere tijden. De kunst van de 19de eeuw tot het begin van de 21ste eeuw wordt chronologisch behandeld om de onderlinge groeiprocessen en verbanden duidelijker te kunnen belichten. Tijdens de lessen worden – waar dat relevant is – verwijzingen en vergelijkingen gemaakt die buiten deze chronologie vallen. Zo krijgt men ook inzicht in onder meer de kunst van de oudheid, van de middeleeuwen, of van renaissance en barok, maar vooral wordt er verwezen naar de moderne en hedendaagse kunst. Op deze wijze ontstaat bij de leerlingen historisch besef en inzicht in de verbanden tussen de diverse kunststromingen en –thema's. Daarbij wordt ook gekeken over de grenzen van het domein van de Beeldende Kunsten heen. Het onderzoek van verbanden tussen de verschillende kunstvormen is een passend element binnen het gegeven van de KunstAcademie en verdient te worden gecoördineerd met het parallelle vak Muziekgeschiedenis. De leerdoelen beperken zich anderzijds niet tot het louter kunsthistorische aspect. Leren kijken, kennis van de gebruikte materialen en vooral het installeren van een “goesting tot contact met kunst” staan hier in de visie evenzeer centraal. Om de interesse voor kunstgeschiedenis te stimuleren wordt de studenten ook aanbevolen een documentatiemap aan te leggen die de lessen illustreert. Het op deze wijze bezig zijn met de inhoud bevordert hun persoonlijke betrokkenheid en de eigen ontwikkeling op beeldend vlak. In de map is ruimte voor de notities uit de les, voor folders, artikels, gerichte documentatie van internet, eigen schetsen en foto's, enz. Dit heeft meteen ook impact op de manier van werken van de leerlingen in de praktijkateliers.

#### Onderwijsorganisatie

Het vak wordt gegeven aan de leerlingen van het tweede en derde jaar hogere graad in lesblokken van twee uur om de twee weken gedurende het hele schooljaar. De keuze voor het tweede en derde jaar is er gekomen uit praktische maar ook pedagogische overwegingen: in het eerste jaar is de leerling nog te gretig naar praktijkervaring, terwijl in het vierde en vijfde jaar de leerling al meer op het realiseren van een eindwerk is gefixeerd.

#### Uitrusting

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

De leerkracht hanteert in elke les laptop en beamer. Ander documentatiemateriaal en boeken dienen ter ondersteuning.

#### Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

De leerlingen worden permanent geëvalueerd; actieve deelname aan de lessen, engagement bij korte opdrachten enz. Uit de puntenlijsten blijkt een voorkeur voor het cijfer 78. De leerkracht van dit vak is ook stevast aanwezig op de evaluaties van de eindwerken door de externe jury.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Voor leerlingen die op één of andere manier in de onmogelijkheid verkeren om de lessen (geheel of gedeeltelijk) bij te wonen heeft de leerkracht opgedragen om een les vervangend jaarwerk te maken. Dat jaarwerk omvat de bespreking van minstens drie kunstenaars of tentoonstellingen die in verband worden gebracht met het eigen werk.

### 3.1.1.13 Beeldende kunst: schilderkunst

#### **Voldoet**

Via een sterk accent op input krijgen de leerlingen voldoende stimuli aangereikt om zowel technische vaardigheden als een ontwikkeling van authenticiteit en zelfstandigheid te verwerven. Op deze wijze worden de belangrijkste leerplandoelen bereikt.

#### **Outputgegevens**

*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Op vijf jaar tijd is het aantal leerlingen in de optie schilderkunst gehalveerd. Volgens de leerkrachten (2) die dit atelier begeleiden heeft dit alles te maken met het afstuderen van een lichter die eertijds via de oriëntatiegraad (mg) voor volwassenen was gerekruteerd. Na het opheffen van deze oriëntatiegraad is de instroom uitgebleven. Tegelijk is ook één van de grote publiekstrekkingen voor deze afdeling vertrokken. Daar komt nog bovenop het feit dat de optie schilderkunst, over het gehele landsgedeelte bekeken, jaar na jaar minder populair wordt. De afdeling werd hier recent dan ook van drie naar twee ateliers teruggebracht. Over doorstroming van leerlingen na het afstuderen komt sporadisch informatie ter beschikking, meestal wanneer een uitnodiging voor een expositie wordt opgestuurd. Gezien het overwegend oudere publiek is van een doorstroom naar andere niveaus van kunstonderwijs nauwelijks sprake.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale*  
*samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

De beide resterende leerkrachten organiseren zich in nauw overleg. Elk werkt volgens eigen accenten: waar bij de één de waarneming en de figuratie primeert, staat bij de ander het onderzoek naar vorm en materie centraal. In beide gevallen is de input van de leerkracht bijzonder groot en is de lesstijl af en toe wat dominant. De input bestaat bij de ene leerkracht uit het voortdurend aanreiken van informatie en documentatie, bij de andere gaat het voornamelijk om het mondeling verstrekken van uitleg, van coaching en van begeleidende commentaar. Input wordt aangevuld met de vraag aan de leerlingen om een eigen archief aan te leggen van beelden, knipsels en notities die hen kunnen inspireren of stimuleren bij het ontwikkelen van hun beeldtaal en –vaardigheden. De leerlingen krijgen de uitdaging om dit archief stelselmatig aan te vullen en ook te gebruiken. Dit moet, volgens de leerkrachten, de zoektocht naar een eigen identiteit in de hand werken. De belangrijkste doelstellingen uit het leerplan, van het aanleren van vaardigheden tot het ontwikkelen van een zelfstandig en authentiek werkproces, worden hiermee aangepakt en gerealiseerd.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

De twee ateliers beschikken over de noodzakelijke uitrusting om de vooropgezette doelen te bereiken: schildersezels, tafels, werkbankjes, stapelruimte, enz. Bijzonder te vermelden waard zijn de “tekenmachines”, een soort van verticale rollende band waarop een rol tekenpapier traag maar onverbiddelijk beweegt terwijl de leerling aan het werk is (voornamelijk tijdens een sessie modeltekenen). De leerling wordt daardoor aangespoord om, hetzij mee te bewegen, hetzij de tekening een bijna anamorfische gedaante te laten aannemen. Een interessant instrument om de leerling uit vastgeroeste gewoontes te halen. Tot slot dient nog vermeld te worden dat elk atelier over beamer en projectiemogelijkheid beschikt, een faciliteit waar de leerkracht ruimschoots gebruik maken (voor het geven van input via beelden, video, enz)

**Infrastructuur** Hier dient een opmerking te worden gemaakt over één van de ateliers die onder dak gelegen is en, ook al is het geheel perfect gerenoveerd, een te benauwde ruimte is (met een laag plafond bovendien) waar de leerlingen te dicht op elkaar staan, vooral bij modelsessies zoals tijdens de doorlichting kon worden vastgesteld. Het zou goed zijn voor de afdeling mocht hier een oplossing voor worden gezocht.

**Evaluatiepraktijk** Er wordt in deze ateliers intensief geëvalueerd. Er is een groepsgesprek op het einde van elke les waarbij leerlingen ook gewend raken aan de specifieke termen die bij het evalueren van een kunstwerk, in het bijzonder een schilderij, gebruikt worden. Daarboven worden regelmatig tussentijdse evaluaties gehouden en voor het voorlaatste en laatste jaar een eindejaarsjury met externe deskundigen. Deze combinatie van permanente en geprogrammeerde evaluatie blijkt effectief te zijn en geeft de leerlingen een duidelijk beeld van hun evolutie.

*Evenwichtig en representatief*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*

**Leerbegeleiding** Deze academie heeft een specifiek systeem ontwikkeld om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te inventariseren en op maat te begeleiden (zie ook elders). In de hogere graad komen dergelijke leerlingen slechts sporadisch voor.

*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

### **3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?**

#### **Voldoet**

De academie beschikt over alle documenten die aantonen dat het welzijnsbeleid degelijk is georganiseerd en goed wordt gecontroleerd. De verplichte organisatiestructuren zijn werkzaam. Het welzijnsbeleid wordt goed opgevolgd door een interne dienst. Er zijn afspraken en overeenkomsten met externe diensten. De interne dienst werkt prima. Sommige documenten dienen nog geactualiseerd te worden. Zo is er nog geen geactualiseerde blanco asbestinventaris (hoewel alle asbest verwijderd werd), en is de vereiste milieuvergunning nog in aanvraag bij het provinciebestuur.

Op vele vlakken heeft de academie een voorbeeldfunctie, zowel qua infrastructuur, onderhoud en ergonomische uitrusting. Verluchting, verlichting, akoestiek,... zijn quasi perfect in orde. In de wijkafdelingen zouden nog wel afspraken kunnen gemaakt worden in het geval van een mogelijk incident, via het aanduiden van contactpunten. Ook de uitrusting van de keuken als lokaal voor EHBO kan verduidelijkt worden.

Belangrijke aspecten van preventie en veiligheid worden mondeling en individueel gecommuniceerd met alle personeelsleden.

## 4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De academie heeft een sterke visie op navorming uitgeschreven in een eigen nascholingsplan. Ze beschikt over een eigen website specifiek gewijd aan deskundigheidsbevordering. Het plan heeft als belangrijkste doelstelling “directie, leerkrachten en medewerkers intrinsiek motiveren om via nieuwe inzichten en vaardigheden een dynamische meerwaarde te geven aan het schoolbeleid, de lespraktijk of hun taak binnen de school”. Ook coördinatoren en adjuncten volgen nascholing. Centraal staat de kwaliteit van elke navorming. Nascholing kan zowel intern als extern ingezet worden, zowel cursussen door de koepeldienst van de begeleidingsdienst als ander extern aanbod. De academie speelt een voortrekkersrol door in de provincie een bijzonder initiatief te beheren waaraan ook andere academies kunnen deelnemen: Dko-West. Naast een sterk individueel opvolgingssysteem schenkt de visie ook aandacht aan vakoverschrijdende nascholing waarbij via een gerichte communicatie de verworven inzichten en vaardigheden ook gemultipliceerd kunnen worden. Nascholing is binnen de instelling verplicht voor elk personeelslid. Inhoudelijk kan de nascholing betrekking hebben op artistieke, psycho-pedagogische en/of didactische materie.
- Ondersteuning** Er zijn verschillende vormen van ondersteuning van de nascholing. Vooreerst wordt er een voldoende budget uitgetrokken. Ook worden inschrijvingsgeld en vervoerskosten terugbetaald. Materiaalontkosten worden niet vergoed. Een regelmatige behoeftepeiling onder de personeelsleden zorgt ervoor dat de keuzes voldoende efficiënt zijn. De coördinatie van alle navormingen in het kader van het navormingsplan gebeurt via de coördinator navorming. Deze beheert ook de centrale website waarop aanvraag- en evaluatieformulieren kunnen gedownload en ingediend worden. deKunstAcademie engageert zich om voor elke leerkracht een individueel navormingstraject uit te tekenen.
- Doeltreffendheid** Op de onderscheiden vormen van nascholing wordt door de meeste leerkrachten over het algemeen enthousiast gereageerd. Een zeer origineel aspect is het faciliteren en stimuleren van nascholing gegeven door de eigen leerkrachten aan elkaar, of in het kader van DKO-West. Dit kan niet alleen gebeuren voor collega's maar ook via workshops voor leerlingen buiten het reguliere kader van hun cursus. De website geeft een mooi overzicht van het nascholingsaanbod en van de partners die naar dko toe gerichte thema's aanreiken. Zo worden leerkrachten verwezen naar OVSG, naar het nascholingsaanbod van het GO!, naar kunsteducatieve organisaties en zelfs naar generiek aanbod dat op de eerste plaats gericht is tot het leerplichtonderwijs (vb. Leefsleutels) maar dat pedagogisch van belang is voor leerlingen van alle onderwijsniveaus. De evaluatieverslagen van de nascholing worden zorgvuldig en uitgebreid ingevuld. Zo bieden ze een uitstekende feedback en vormen ze tegelijk conclusies in het kader van het vigerende kwaliteitszorgsysteem.

**Ontwikkeling** De academie volgt de actualiteit op de voet. Zo participeert zij als instelling aan een pilootproject voor interdisciplinaire projecten dat wil inspelen op de aankomende vernieuwingen binnen een hervormd dko. Het gehele concept van de nascholing is in een voortdurende beweging. Er blijkt een grote nood aan kwaliteitsvolle externe nascholing. Hier is de academie voortdurend naar op zoek. Niet steeds biedt het extern aanbod datgene waar de academie een behoefte vaststelt. Vandaar het sterke geloof in het eigen potentieel van binnen de instelling dat voldoende dient gesensibiliseerd te worden.

## 4.2 Leerbegeleiding

**Doelgerichtheid** De visie op leerbegeleiding in dKA steunt op het beginsel van democratisch kunstonderwijs. Hieronder begrijpt de academie dat zij dient open te staan voor alle leerlingen, ook deze met een “andere” begaafdheid, zowel in sterkere als in zwakkere zin. Ook voor de zwakkere leerling kan een dko belangrijk zijn in de persoonlijkheidsvorming. In het kader van een goede screening en observatie past ook perfect het aanbod van MuzeDoze, een initiatiegraad voor kinderen vanaf 6 jaar waar talent kan gescout worden. Waar tot voor twee jaar de benadering van de leerbegeleiding aanwezig was maar op een minder gestructureerde basis, heeft de academie het roer omgegooid en werd, via aangepaste leertrajecten, consequent ingezet op zorgleerlingen. Momenteel bestaat er nog geen echte visietekst (zoals deze van de nascholing) maar vertrekt men van de specifieke zorgnoden en de aanwezige competenties bij de leerkrachten.

**Ondersteuning** Leerbegeleiding wordt in de academie op verschillende wijzen ondersteund. Er is geen specifieke zorgcoördinator maar er wordt beroep gedaan op de aanwezige affiniteit bij uitgelezen docenten. Deze leerkrachten ontmoeten we in alle studierichtingen. In het kader van leerbegeleiding past het vermelden van de aanwezige leerlingenagenda's muziek. De academie biedt leerlingen ook de gelegenheid te komen oefenen in de school op instrumenten die ze thuis niet steeds ter beschikking hebben (vb. slagwerk, concertvleugel). Het dko kan echter geen gestructureerd beroep doen op centra voor leerlingbegeleiding. Hierdoor dient zij zelf in een welkomstbrief aan ouders/leerlingen de vraag naar specifieke leernoden te stellen.

**Doeltreffendheid** Tijdens de doorlichting konden mooie lesmomenten met zorgleerlingen bijgewoond worden. Hieruit blijkt de ernst en de zin voor professionele benadering van de problematiek bij de docenten. Zo trof de inspectie een inventarisfiche en een informatie/studietekst in een klas rond een leerling met Asperger syndroom. Ook andere leerlingen met leerstoornissen worden adequaat (lees: met een aangepast leertraject) begeleid. Een echte coördinatie is nog niet opgestart. In de individuele klassen liggen de leerlingvolgsystemen soms vrij ver uit elkaar. Op de ene plaats erg efficiënt, en mooi uitgewerkt met verwijzing naar de leerplandoelen, in een andere klas het minimum minimorum van bijgehouden informatie. Enige gelijkgerichtheid vormt zeker een uitdaging naar de toekomst.



**Ontwikkeling** In de KunstAcademie blijkt het aspect leerbegeleiding bij de aanvang een enthousiasmerend effect te hebben geressorteerd. Na de eerste euforie is de dynamiek wat gekalmeerd maar blijkt de academie voldoende gesensibiliseerd om leerlingen met speciale noden op te vangen. Een verdere ontwikkeling vraagt een wijziging binnen de dko-regelgeving, zodat ook voor dit niveau van niet-leerplichtonderwijs een aangepaste ondersteuning naar de toekomst op systematische en structurele wijze kan geboden worden.

### 4.3 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** Voor de studierichtingen Muziek en Woord is er een discipline-eigen duidelijke visie op evaluatie uitgeschreven. Voor de studierichting Beeld is dit proces volop in ontwikkeling. Deze visies zijn tot stand gekomen via overleg om een draagvlak te garanderen. Het hoofddoel van alle visies is dat evaluatie een essentieel onderdeel wordt van het leerproces.

Verschillende soorten evaluatie, naargelang de nood binnen de studierichting, worden aangegeven. Er is een procesevaluatie die uitmondt in een tussentijdse proef (januari/februari) en waarbij de bevindingen via de evaluatiefiche meegedeeld worden. In de maanden mei en juni zijn er klas- en openbare examens, die eerder productgericht zijn. Daarnaast werd ook de vorm van permanente evaluatie in het leven geroepen. Deze evaluatievorm staat open voor alle leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar en wordt in hoofdzaak gebruikt in de studierichting Muziek. Leerlingen die geen openbaar examen willen afleggen kunnen de stress die een dergelijk examen met zich meebrengt vermijden, ten voordele van de eigen leerwinst en het speelplezier.

Voor de studierichting Muziek werden de inhoud en de vereisten van de examenprogramma's per instrument en per theoretisch vak uitgeschreven. Er zijn algemene evaluatiefiches die nog te generiek zijn want onvoldoende verwijzend naar de realisatie van concrete leerplandoelen in bepaalde opties. Zo zou deze fiche in de optie jalm correcter kunnen verwijzen naar de vereisten in het leerplan dat meer gestructureerd de leerplandoelen aangeeft. Ook zouden in er in deze optie evaluatieverslagen kunnen ontwikkeld worden die juister aansluiten bij de richtlijnen van het leerplan. Daarentegen zijn de criteria in de collectieve cursussen Muziek goed in kaart gebracht. Ook voor samenzang ontwikkelt de academie momenteel een gesofisticeerd evaluatiesysteem. In de instrumentale cursussen blijkt de generieke fiche nog erg vrijblijvend. In de studierichting Woord werden naast de examenvereisten ook criteria opgesteld die als leidraad voor de jury dienen en bouwstenen kunnen aanleveren voor de feedback. In de studierichting Beeld is men nog volop op zoek naar een gedragen discipline-eigen evaluatievisie. De fundamenteën zijn wel al aanwezig.

**Ondersteuning** De grote nadruk die men binnen de KunstAcademie legt op communicatie, komt ook in het evaluatieproces tot uiting. (Externe) juryleden worden goed ingelicht over de doelstellingen van het examen. In de studierichting Woord komt daarbovenop ook nog de criteria die men vanuit de academie hanteert voor het behalen van bepaalde graden. Voor de meeste openbare examens is de samenstelling conform de regelgeving. Voor de permanente evaluatie stelt zich een probleem. Deze evaluatie gebeurt door de klastitularis en interne deskundigen. De regelgeving vraagt echter voor alle eindjaren, behalve de lagere graad 4, één (middelbare graad 3) of twee (hogere graad 3) externe deskundigen. In de toekomst zal dit moeten verholpen worden. De examenperiode wordt als een positief gegeven aangebracht. In de mate van het mogelijke gebeurt dit

onder de vorm van een concert of een voorstelling.  
 Er bestaat een uitgewerkte deliberatieprocedure die zorgt voor een gelijkgerichtheid binnen de academie en die misverstanden en foutieve communicatie tussen verschillende vakken vermijdt. Verder kunnen inhaalexamens afgelegd worden onder bepaalde omstandigheden en is er een mogelijkheid tot het geven van vakantietaken in bepaalde gevallen.  
 In de studierichting Woord wordt, vooral voor de volwassenen, gretig gebruik gemaakt van het systeem van de toelatingsperiodes. Het is belangrijk om na te gaan of dit steeds een optimale oplossing is.

- Doeltreffendheid** De wijze van evalueren moet ertoe bijdragen dat leerlingen en cursisten zich bewust worden van hun vorderingen en hun werkpunten. Door de gehanteerde criteria probeert men een zo volledig mogelijk beeld te schetsen. De communicatie die deKunstAcademie hoog in het vaandel draagt, moet bijdragen tot een helder verwoorden van de bekomen resultaten, zowel mondeling als schriftelijk (evaluatiefiches/rapporten).
- Ontwikkeling** De verschillende visies op evaluatie en examens worden elk jaar opnieuw geëvalueerd, verfijnd en bijgestuurd. Op deze manier probeert deKunstAcademie een alerte houding ten aanzien van evaluatie te bewerkstelligen. Ook nieuwe evaluatiemethodes kunnen aangebracht en uitgetest worden. Zo is men gestart met een zelfevaluatie voor samenzang (cfr. supra). Een koppeling van een leerlingvolgsysteem aan de evaluatie en dit gebaseerd op te bereiken leerplandoelen, is een uitdaging voor de toekomst.
- Inbreuk(en) op regelgeving** De cursussen waarvoor een permanente evaluatie toegepast wordt, voldoen niet, voor de eindexamens, aan de decretaal vastgelegde eisen op het vlak van de jursamenstelling.  
 Art. 33. [§ 1. De beoordeling gebeurt door een examencommissie die samengesteld is als volgt :1° voor de overgangsproeven : de directeur en ten minste de vaktitularis;2° voor de eindproeven van de leerlingen lagere graad : de directeur, de vaktitularis en één deskundige;3° voor de eindproeven van de leerlingen middelbare graad : de directeur, de vaktitularis en twee deskundigen van wie ten minste één deskundige van buiten de instelling;4° voor de eindproeven van de leerlingen muziek hogere graad: de directeur, de vaktitularis en ten minste twee deskundigen van buiten de instelling.§ 2. De directeur is ambtshalve voorzitter van alle examencommissies binnen zijn instelling. Hij kan zich laten vervangen door een afgevaardigde.]  
 B.VI.R. 14-12-2001

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De academie wordt geleid door een directeur binnen een directieraad waarvan twee adjuncten deel uitmaken. Er is één fulltime adjunct voor de studierichting Beeldende Kunsten en een halftijdse adjunct voor de podiumkunsten. Daarnaast is ook het hoofd van het secretariaat lid van deze raad. Alle beslissingen op beleidsniveau passeren dit orgaan. Vanuit de directieraad wordt ook teruggekoppeld naar het korps. Via de coördinatorenraad ontstaat aldus een draagvlak voor de genomen beslissingen. Het schoolbestuur vormt een sterke ondersteunende factor die het vertrouwen schenkt en de nodige middelen voorziet maar hiertegenover ook positief resultaat verwacht. Binnen dit leidinggevend niveau blijkt er een vlotte en regelmatige communicatie.
- Visieontwikkeling** De academie beschikt over een artistiek-pedagogische visie en project die terug te vinden zijn in het kwaliteitshandboek. Deze visie dateert van een aantal jaren terug en kan geactualiseerd worden hoewel de grote lijnen van de missie nog steeds van kracht zijn. Het artistiek pedagogisch project is geformuleerd rond drie grote themata:
- de kunstacademie, een plaats voor vernieuwend onderwijs;
  - kwaliteit en diversiteit, een intens samenspel tussen leerkracht, leerling en ouders;
  - de samenwerking met de culturele en maatschappelijke omgeving.
- Op klasniveau werden zowel generieke als individuele jaarplannen opgesteld waarin een vakgerichte visie, soms tot op het niveau van elke leerling afzonderlijk, werd uitgewerkt. Omdat op dit gebied veel autonomie richting leerkracht geboden wordt, is de realisatie nog in volle opbouw. De academie heeft een sterk explorerend en innovatief karakter. Dit leidt tot unieke realisaties en zelfs voorbeelden van good practice, niet alleen voor omliggende academies maar zelfs voor een ganse regio. De visie op de meerwaarde van een kunstacademie wordt hier niet alleen qua idee maar ook effectief gerealiseerd en is een voortdurend “work in process”.
- Andere aspecten van de visie zijn de sterke vocale cultuur die geleid heeft tot het kwaliteitsvolle “Rondinella” en een sterke aandacht voor de jongste leerlingen, dit in de vorm van MuzeDoze, een prachtig initiatief dat bijkomend door de inrichtende macht ondersteund wordt.
- Omwille van de kwaliteitsvolle invulling van de optie toneel onder de noemer cabaret&comedy, de aanwezige duidelijk uitgewerkte leerlijnen en jaarplannen, besluit de inspectie over te gaan tot een deliberatie in het eindadvies van dit verslag voor de studierichting Woord.
- Besluitvorming** Naast de officiële participatieorganen, zoals het ABOC dat een zestal keer per jaar vergadert, drijft de academie ook op de werking van de coördinatorenraad. Naast de directeur maken er een twaalfstal medewerkers deel van uit. Zij evalueren de opendeurdag, bekijken het toegekende urenpakket van het volgende schooljaar, buigen zich over de resultaten van de DKO-scan, en andere belangrijke items van het academiebeleid. Ze vergaderen een drietal keer per schooljaar en volgens de noodwendigheden. De directeur neemt ook deel aan vergaderingen van de Afdeling Vrije Tijd van de gemeente Knokke-Heist. Daarin wordt de betrokkenheid van de academie aangetoond met het plaatselijk socio-culturele leven.
- Er is ook een begeleidingscommissie die de functie vervult van een soort bestuurscommissie.

- Kwaliteitszorg** De academie heeft, als één van de eerste in Vlaanderen, haar organisatie onderworpen aan een kwaliteitszorgsysteem. Uit dit onderzoek kwamen een aantal appreciaties en bevestigingen naar voor, maar ook werk- en actiepunten voor de toekomst. De academie staat open voor zelfreflectie en introspectie maar slaagt erin op een aantal vlakken, zoals de nascholing (cfr. DKO-West), een voorbeeldfunctie te vervullen. Gezien de afgebakende geografische schaal waarop kan gewerkt worden ligt een groot belang in de gedifferentieerde afspraken die zorgen voor een vlotte communicatie. Deze geschiedt al tijdens de verplaatsing van de –in het binnenland wonende- leerkrachten naar het kustgebied: de zogenaamde treingesprekken. Binnen de school heerst een vanzelfsprekende cultuur van de “dingen bij naam te noemen” zodat een continue kwaliteitscirkel de vinger aan de pols houdt.
- Deliberatie** Omdat het repertoire in het vak toneel niet in overeenstemming is met de verwachtingen van het leerplan, en er dus een oneigenlijk aanbod geprogrammeerd wordt, is de inspectie verplicht dit vak een niet voldoende te geven. Omwille van de hoogstaande kwaliteit en de vele positieve bevindingen op andere onderzochte gebieden, wenst zij over te gaan tot een deliberatie. Het betreft een inhoud met cabaret en comedy die sterk aanspreekt, succesvol en actueel is, maar nog niet officieel binnen onderwijs erkend werd. Het repertoire blijkt te sterk gefocust in vergelijking met het brede kader dat het leerplan verwacht.
- Inbreuken op de regelgeving**
- Het niet deelnemen aan de proef accordeon en slagen om toegelaten te worden tot een volgend leerjaar.
  - Het niet conform de regelgeving samenstellen van de examencommissie bij de permanente evaluatie van de volwassenen.

## 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

### 6.1 Wat doet de academie goed?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting Muziek voor de vakken algemene muziekcultuur, ensemble jazz&lichte muziek, accordeon, cornet/hoorn/trompet, piano en samenzang.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting Woord voor de vakken algemene verbale vorming en voordracht.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting Beeldende Kunsten voor de vakken algemene beeldende vorming, keramiek, kunstgeschiedenis en schilderkunst.
- De sterke output en doorstroming naar vervolgonderwijs in de afdeling jazz&lichte muziek.
- De sterke output op het vlak van vocale benadering en dit op basis van een overtuigend vormingsconcept.
- De vlotte doorstroming naar en samenwerking met het plaatselijk verenigingsleven.
- De goede doorverwijzing, waar opportuun, naar andere vormen van kunstonderwijs op maat en in het belang van de leerling.
- Het initiatief MuzeDoze als voorbereiding op de muzikale opleidingen.
- De procesbegeleiding in de algemene beeldende vorming.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een prachtig voorbeeld van nascholing, exemplarisch voor de provincie en de regio.
- Het uitoefenen van een voortrekkersrol door het initiatief DKO-West op het vlak van uitwisseling en multiplicatie van de deskundigheidsbevordering.
- De principiële deelname van elk personeelslid aan de nascholing.
- De specifiek ontwikkelde website voor de navorming.
- De dynamische ontwikkeling binnen de evaluatiepraktijk van de leerlingen.
- De leerlinggerichte begeleiding, zowel qua scouting van de getalenteerden als qua 'adaptieve benadering' van leerlingen met leerproblemen.
- De intakegesprekken met leerlingen in het kader van profielbepaling.
- De uitgesproken selectie en zeer gerichte oriëntering naar het jeugdkoor Rondinella.
- De open communicatie met ouders en leerlingen.
- De uitmuntende infrastructurele ondersteuning door de inrichtende macht.
- Het voorzien van degelijke accommodatie en uitrusting, ook op vlak van ICT en media, in de meeste lokalen van de academie.
- De wijze waarop de instelling risico's op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne detecteert als voorbeeld van goede praktijk.

#### Wat betreft het algemeen beleid

- De aanwezigheid van een sterk geëngageerd coördinatorenteam en een gedreven team van leraars die de doelstellingen helpen realiseren.
- Het voeren van regelmatig en praktijkgericht vakoverleg.
- De gezonde zelfkritische houding en reflectie op de resultaten van het eigen handelen.
- Het werken met een kwaliteitssysteem in het kader van de interne kwaliteitszorg én de actiepunten die hieruit voortvloeien.
- Het dynamisch en collectief, democratisch leiderschap dat berust op gedeelde verantwoordelijkheid en enthousiasme.
- De ontwikkeling van een sterke visie, uitgedrukt in het artistiek pedagogisch project, die ook doordringt tot op het lesniveau.
- De zin voor innovatieve en experimenteel gerichte onderwijsontwikkeling, zelf het DNA van de academie genoemd.
- De duidelijke perspectieven op wat een kunstacademie met de verschillende expressievormen kan bieden.

## **6.2 Wat kan de academie verbeteren?**

### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het creëren van een hechtere relatie tussen de leerplannen en de uitgewerkte jaarplannen, o.m. in het vak ensemble jalm.
- Het ontwikkelen van een verder inzicht in de waarde van het formele leren zonder afbreuk te doen aan de creatieve invalshoeken.
- Het verbeteren van de conjunctuur (kwantitatief) in en van daaruit het consolideren en versterken van het vak accordeon.
- De evaluatiefiches in de jalm-vakken exacter en systematischer afstemmen op de leerplandoelen, ook qua gehanteerde terminologie en omschrijvingen.
- De visibiliteit in de wijkafdelingen, o.a. voor de cursus algemene beeldende vorming.
- De ruimte in het atelier schilderkunst.
- Het sterker begeleiden van de leerlingen naar zelfstandigheid in de studierichting Beeldende Kunsten.

### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De focus/gerichtheid van het nascholingsaanbod zodat de afstelling ervan beter aansluit op de eigenlijke behoefte.
- De ontwikkeling van een meer gelijkgericht, digitaal leerlingvolgsysteem.
- De verdere ontwikkeling van en reflectie over de evaluatiepraktijk.
- Het bewaken van het didactisch materiaal bij verplaatsingen/verhuizen en het handhaven van een werkingscode hierrond.

### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het actualiseren van de bestaande artistiek-pedagogische visie en deze aanvullen met de nieuwe ontwikkelingen binnen de academie.
- Het beter communiceren van waardevolle innovatieve projecten naar de hogere overheid.
- De verdere uitbouw van de kwaliteitszorg binnen een structureel-overzichtelijke systematiek.

## **6.3 Wat moet de academie verbeteren?**

### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het beantwoorden van het jaarplan amc jazz&lichte muziek aan de erkenning van een officieel leerplan amc jazz&lichte muziek.
- Het afstellen van de na te streven doelstellingen in het vak cabaret&comedy met deze in het vak toneel.

### **Wat betreft de regelgeving**

- Het deelnemen aan de proef accordeon en slagen om toegelaten te worden tot een volgend leerjaar.
- Het conform de regelgeving samenstellen van de examencommissie bij de permanente evaluatie van de volwassenen.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor beeldende kunst, muziek, woordkunst.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

| Namens het inspectieteam                                            | Voor kennisname namens het bestuur          |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
|                                                                     |                                             |
| <b>Dirk Rombaut</b><br>de inspecteur-verslaggever                   | <b>Rudy VAN DER CRUYSEN</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie |                                             |